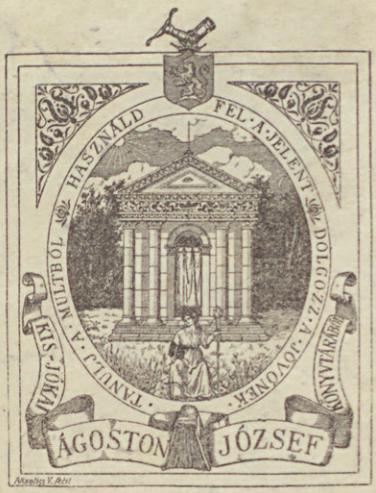
168527

Horváth Józsefé 1809.

DIÉTAI

MAGYAR MÚZSA.

KI ADJA

CSOKONAI MIHÁLY.

PREMONTREI SZEKHÁZ
CSORNA
KÖNYVTÁRA

Pozsonyban,
Wéber Simon Péter' betüivel.

1796.

Sedula nos exercet inertia.

HORATIUS.

A'

FŐ TISZTELETŰ, MÉLTOSÁGÚ,

és

TEKÍNTETŰ

RENDEKHEZ

A' DIÉTAI MÚZSA.

El jöttetek hát, óh HAZA' NAGYJAI,
Ditső Személyek! — TIK, kiket a' mai
Idők örömmel énekelnek,
'S Glória' vára felé emelnek! —

NAGYSÁGTOK' élő Érdemi mind nagyok,
De én tsak eggy kis Múzsa-leány vagyok:
És így talám homályosítnám
Majd ha nagy Érdemitek' nagyítnám.

Elég tsudálnom Bennetek a' Nemet,
'S ezt díszesítő ſzázſzeres Érdemet:
Én hát, ki e' kis völgybe ülök,
Mélly özönébe nem is merülök,

TI a' nagy Árpád' nagy Maradékai,
Nagy Nemzetünknek légyetek Atyjai!
Hadd zengjen illyen ſzíves Ének
A' Magyarok' kegyes Istenének:

„ Ditsö Hazánknak RENDEI éljetek,
Lakjék az Érdem' Lelke Közöttetek;
Hogy a' Ditsöſég ſzárnyra végyen,
'S több koszorút Fejetekre tégyen! "

Igy zendegez már a' Duna' partja is,
Illy hanggal ekhóz Karpatus' alja is:
Én is tehát Pindus' tövében
Lantolok illy Haza' innepében.

'S bár Tempe' völgyén még fiatal vagyok,
Hárfám' erötlen húrjai ſem nagyok,
Hogy ennyi HÉRÓST énekeljen,
'S illy NAGYOK' Érdemivel be teljen:

Még is hogy ezzel tiszteletet tegyek,
NAGYSÁGTOK' áldott Szárnya alá megyek;
Hadd mentsen illy hatalmas Aegis'
Béfedezése alatt az Ég is.

Előbeszéd.

Ha a' Múzsa kevés alkalmatosságra - való versezetekkel fog szolgálni, annak azt az okát adja, hogy a' Thémis' és a' Polítika' tornátzában még kevés ideig múlatván, az ollyanokba könnyen meg találna botlani. — E' szerént tehát ő csak böltselkedni fog, 's néha néha tréfálódni. Mind a' kettőt véghez kívánja pedig vinni, hogy az Érdemes Olvasók' mind a' két Nemének udvarolhasson.

Ez okon, alázatosan ki kéri a' nyájasabbakban gyönyörködő Ifjú Szívektől, hogy ha néha ránt zba szedett homlokkal a' Zénő' palástjában jelenik is meg, el ne kedvetlenedjenek tőle. Úgy színtén méllységes tisztelettel reménykedik a' valódi böltsességű Ősz Fejeknek, hogy ne kátói keménységgel méltóztassák meg ítélni, ha amazoknak kedvekért ollykor ollykor enyelgő tekíntettel áll is elő a' Zafíró' könnyű kantusában. Ő ollyan eggyügyű, hogy mindennek óhajtana tetszeni; pedig én már eleget mondottam néki, hogy az lehetetlenség.

Kívántam még azt a' híradást is tenni, hogy ha az Érdemes Olvasó Urak és Aſszonyſágok közül némellyek, az ezen írásba előforduló Daloknak kótájit magok múlatſágokra meg kívánják ſzerezni, kéſz ſzívesſéggel fogok ſzólgálni azokkal is jövendőben: mert Hazánkban még muzsikához való typographia nem lévén, rézre kell metſzeni a' kótákat, az pedig időbe is, költſéghe is ſokba kerül.

Ezt a' tsonkaſágot pedig, a' mit a' könyv' eleje 's az előbeſzéd tsinált az árkusba, jövő Kedden két árkussal fogom ki pótolni. — Addig is magamat és Múzsámat nagy Érdemü Olvasóinnak Kegyelme és Pártfogása alá mélly tiſztelettel és alázatoſsággal botsátom, 's Bennek a' Hazának ſok ſzerentsét kívánok. Irám Pozsonyban, 1. Nov. 1795.

AZ ESTVE.

A' napnak hanyatlik tündöklő hintaja,
Nyitva várja a' ſzép enyéſzet' ajtaja.
Haldokló ſúgári halavánnyá lésznek,
Pirúlt horizonunk alatt el enyésznek.
Az aranyos felhök' tetején le festve
Mosolyog a' híves ſzárnyan járó estve;
Mellynek új balzsammal bíztató harmatja
Tseppetskéjit a' nyílt rózsákba hullatja.
A' madarkák meghült fészkeknek ſzélein
Szunnyadnak bútsúzó nótájok' rendjein.
A' kis filemile míg magát ki sírta,
Szomorún hangitsált fészkén a' patsírta.
A' vadak farkasok ülnek ſzenderedve,
Barlangjába belöl bömböl a' mord medve. —

Ah! ti tsendes Szellök' fúvallati jertek,
Jertek füleimbe ti édes concertek;
Mártsátok örömbe ſzomorú lelkemet;
A' ti nyájasſágtok minden bút el temet.

Lengjetek óh kellő zefirek, lengjetek,
Lankadt kebelembe életet öntsetek!
Mit érzek?... míg ſzólok, eggy kis nyájas ſzellet
Rám gyengén mennyei illatot lehellett.
Suhogó ſzárnyával a' fák' árnyékinál
Eggy fűszerszámozott teátromot tsinál;
Mellybe a' grátziák' örömmel repűlnek,
A' gyönyörűſégnek lágy karjain ülnek;
Hol a' tsendes berek' barna rajzolatja
Magát a' hóld' rezgő fényénél ingatja.
Eggy ſzóval, e' vídám melancholiának
Kies ſzállásai örömre nyílának.

Késsél még ſetét éj komor óráiddal,
Ne fedd bé kedvemet hideg ſzárnyaiddal:
Úgy is e' világba ſemmi réſzem nintsen,
Melly bádgyadt lelkemre megnyúgovást hintsen;
Mikor a' világnak lármáját ſokallom,
Kevélynek, fösvénynek tsörtetését hallom,
Mikor az emberek körültem zsibongnak,
'S kényjektől részegen eggymásra tolongnak.

Te vagy még egyedül, óh arany hóldvilág,
Mellyet árendába nem ád még a' világ.
Te vagy még, éltető levegő! a' mellyen
Indsenéri duktus nem járt ſemmi hellyen.

Téged

Téged még, óh legſzebb hangú ſzinfónia,
Ingyen is hallgathat minden ember' fia;
'S titeket, óh édes erdei hangzások,
Hallhatnak a' ſzegény páſztorok 's munkások:
Mikor a' mesterſég' gyáva hangjainál
A' kényes nagy világ fáraſztó Bált tsinál. —

Óh áldott terméſzet! óh tsak te vagy nékem
Az a' te töled nyert Birtokom 's Vidékem,
Mellynek én örökös földes ura lettem,
Mihelyt te általad embernek ſzülettem.

ZSUGORI URAM.

Esmérek én eggy Vént.-- Ki az? -- Neve nintsen;
Régen el adta már aztat is a' kintsen:
Söt míg bírt is véle magában tartotta,
Mert mondani másnak ingyen ſajnállotta. —
Hol lakik? — Ott látſzik ama' kapu megett
Eggy ház, mellyet náddal önnön maga ſzegett.
Van két palotája a' piatz útſzába,
De azt a' rátzoknak adta árendába;
Maga e' kunyhóba éhezvén kutzorog,
'S elméjébe mindég a' drágaſág forog.
Ül pénzes ládáján ſovány ábrázattal,
Tiſztelvén a' mammont örök áldozattal.

A' bús gond béesett ortzájában hever,
Mérget kedveltető kintseiből kever.
Olly sárgák ortzája' sovárgó gödrei,
Mint aranyjára vert királyok' képei:
Mint a' sírból feljött halott' útálsága,
A' mellyről minden hús a' párka le rága.

Most is azért sóhajt és dúlfúl magába,
M'ért nem adhatja az áért árendába.
'S öszve calculálván saját számadását,
Nyögve kárhoztatja szörnyü pazérlását.
Gyász idők! — így kiált vádolván az eget, —
Lám, tsak eggy rövid Nap mennyit elveszteget:
Ma tsak 30 arany jött bé a' kasszába,
Még is 90 pénzt adtam ki hijába.
Azonba melly szörnyü károm következe: —
Itt jajgat, 's fejére kútsolódik keze. —
Melly szörnyü kár! eggy szél pénzem' el rablotta,
Lantornás ablakom' ketté szakasztotta! —

Úgy tünödik; 's talám azt is sajnálja ő,
Hogy a' versbe ingyen 's potomra jött elő.

A' SZI-

A' SZÍNESSÉG.

Vélnéd, hogy a' nyalkán pirosló Zsodoma
A' legjobb gyümöltsök' ſzép paraditsoma:
Pedig ha almája ſzádba ketté válik,
Várt gyönyörűſéged mind hamuvá válik.
Gyakran a' kázsia illatú epernek
Apró leveli közt kígyok is hevernek:
Ne hidj a' magához tsalogató partnak,
'S ne véld hogy ſikamló hantjai meg tartnak.

A' ſzív igen titkos helyre vagyon zárva,
Az ábrázat ſokra fordítható lárva;
Sőt még a' beszéd is eggy olly tsalható jel,
Hogy minden ſzándékot palástolhatsz ezzel;
Sőt a' mosolygó ſzáj 's a' vigyorgó ſzemek
Eggy ártalmas lelket fedező tetemek;
Sőt mit mondok? vagynak ollyan tsókolások,
Mellyekkel tisztelnek árúló Júdások.

Oh Jupiter! ha már a' hamis arannak
Olly tiſzta jelei és próbái vannak:
Ugyan hát a' gonosz erköltsű embernek
Testén illyen jegyek miért nem hevernek? —
Különben ki millyen portékákat árúl,
Azoknak jutalma mind magára hárúl.

A' SZE-

A' SZERENTSE.

Bár ſzemét rád a' ſors mosolyogva nyissa,
Bár feléd fordúljon tsalfa gyolyóbissa,
Bár nyájas karokkal kívánjon ölelni,
'S páva módra fénylő ſzárnyakra emelni,
Bár jöjjön kintsekkel talpig bé takarva,
Nála hízelkedjen a' Bőſégnek ſzarva:
Ne hidj néki, ne hidj; mert ſokan meg esnek,
Mikor nála boldog életet keresnek.
Ne hidj; mert a' midőn legjobban ketsegtet,
Forrót alád épen az alatt tsepegtet.
Midőn legnyájasabb karokkal öleled,
Akkor rakja tele fúlánkkal kebeled';
Akkor repül véled az ég' tetejére,
Hogy méllyebben vessen pokol' fenekére.
Ne hidj hát, barátom! ne hidj mondom neki,
Mert halálra tsalnak ſzíreni éneki.

De azért ha bánt is; meg ne rettenj tőle.
Bátor ſzívvel vond el magadat előle.
Ő aſzſzony 's ſzerentse; minden pontba fordúl,
Nem ſok, akár vígan légyen, akár mordúl.
Azért hát, barátom! bár ſzíved' rettentse,
Meg ne rettenj tőle; ő aſzſzony 's ſzerentse.

Ellene

Ellene a' virtus fog lenni kö-bástya,
Az ártatlanſágnak bé fed ſzent palástja.
Ez az a' conductor, a' mellytöl mennyköve
Semmi igaz böltset ſoha meg nem löve.
Ez az a' Gibráltár, ez az a' Tzitadell,
Mellyre minden bombit haszontalan lövell. —

Barátom! kitsiny az, kit vagy el felejtett
Szúrni a' ſzerentse, vagy kétſégbe ejtett.
Rajta vitéz ſzívvel! ez által lettenek
Herkulestöl fogva minden Félistenek.
Tudod e' világban minden nagy test forog,
Tsekély mind az, a' mi nyugszik, vagy tántorog:
Hát a' Napnak dísze már azért el múla,
Hogy tsekély földünknek alája borúla?
Nem: mert maga ſzerzi földünk' ábrázatja,
Hogy fele lakossa e' fényt nem láthatja.
A' mi világunknak ſzintúgy van ſférája;
Ha felette ültünk, borúlunk alája:
Még is a' mi fényünk épen tsak a' lészen,
Tsak hogy a' vak világ nem láthat egészen.
Ha a' nyugvó virtus az élet' rózsája:
Arany virtus, melly a' tüzet is ki állja.
'S nyomorúlt ember az, kinek homlokában
Látszik ſzerentséje, mint tükörformában.

Te,

Te, ha ortzád' épen más ſzínre vonítod,
A' játszi ſzerentsét öſzve tébolyítod.
Ha ő mosolyogva ketsegtet tégedet:
Szedd komor rántzokra stóikus képedet.
Ha ő gorgonhanggal agyarkodik te rád:
Nevesd el magadat; 's azonnal hátat ád.

Bolond a' ſzerentse, hidd el azt barátom!
Én a' bölts észt tsupán a' bölts észbe látom.

ASZTALI DAL.

(*Olaſzból Márkgróf Maffei után.*)

Pajtás, pajtás, kész az asztal!
Már ne gyermekeskedjetek,
Minden gondot kergessetek
Ördögbe pokolba:
Mert az ég akár derül,
Akár felhőbe merül,
Jó napunk lesz itt ma.

Ha én az asztalnál ülök,
A' Mogollal nem tserélek,
Az adóſságtól nem félek,
Annak gondja nem fúr:

Üljünk

Üljünk le víg elmével,
Vígadozzunk békével,
Aggjon Creditor Úr.

Hogy az a' ſok mord zsugori
Veszne mind anyja' kínjába!
Jövendöre a' ládába
Eb a' ki pénzt gyűlyt bé.
'S én tartsak holnapra is?
Tudja é az apja is,
Még holnap élek é?

De ha azt hányják ſzemünkre
Hogy mindég tsak eszünk épen;
Igyunk is hát, mert így ſzépen
Megy a' Concoctio:
Ott a' pint az orrossal
Fejér borral 's pirossal,
Ez az élet a' jó!

Hajdan ha eggy ſzem lankasztott,
Ha eggy ſzép melyet öleltem,
Minden kedvem ebbe leltem:
Bolondſág, ifjú ſzél!
Mennél jobb így múlatni,
A' kantsókat forgatni,
Míg fel ázik a' bél!

Amor minket pityeregtet,
A' bor nevetés közt megyen:
Amor akárkié legyen,
Nékem a' bor kell ám.
Előttem, bár nyalka is,
Úgy kap fel a' Dáma is,
Ha kantsót köszön rám.

A' SZÉPSÉG.

(*Eggy madrigál olaszból Lemene után.*)

Belé ſzeretvén a' rózsa magába
Néztę díszét a' rétnél
Eggy ſebes pataknak kristály habjába:
'S eggyszer meg rázza ágát
Véletlen eggy forgó ſzél
'S le fosztja ſzép virágát:
A' vizbe húllt minden dísze 's magokkal
El tünt a' gyors habokkal. —
És illy ſebessén, 's ah még
Sebessebben fut el néha a' ſzépſég!

EGGY ORVOSNAK SÍZVERSE.

Itt fekszik, a' ki által
Sokan feküsznek itten.

DIÉTAI

MAGYAR MÚZSA.

II.

A' mostani háborúban vitézkedő Magyarokhoz.

Óh Múzsám! mi veszély, mi tsapás rettegteti mostan
A' rémült Európa' felét? mi kegyetlen időket
Szültek az eggybe veszett rendű Európai népek?
Vér-patakok folynak, 's bennek sok régi vitéznek
Kardjai, puskáji 's véretlen testei úsznak.
A' feldúlt falukat látom, látom mint dűltenek öszve
Már sok erős várak, mellyeknek puszta falában
Róka-fiak 's a' gyász éjnek denevéri huhognak.
Melly szörnyű fegyver-ropogás! melly szívet epesztő
Rettenetes dörgés! mint verdesik a' magos égre
A' port a' paripák! melly mérges lárma, kiáltás!

Trombita kell, Múzsám! függeszd mirtusra erőtlen
Lantodat, a' mellyel Rózsim' kebelébe danoltál

A' pitziny Ámornak, kedvelte is a' pitziny Ámor.
Most Erató ſzűnjön, dörgőbb hangokra tanítson
Melpomene; hadakat látok, 's középen a' hadaknak
Rénus' füstölgő partján már látom az Árpád'
Kardra ſzokott fiait, tsorog a' vér görbe vasáról,
'S tőle az ellenség fut 's omlik előtte rakásra.
Trombita kell! e' Márs' fiait harsogva rikoltó
Trombita! mellynek erős hangjától rengjen az erdő,
Ordítson Ligeris, repedezzen az álpesi kőszál.

Vajha te Gyöngyösinek hadi kürtjét olly teli hanggal
Harsogtathatnád Magyaridnak, vajha te Horváth'
Trombita-szóra tanúlt Múzsáját hímzeni tudnád:
Úgy ſe Keményt, ſe magát Hunyadit később unokáink
A' te vitézidnél nem fognák nézni nagyobbnak.

Merj még is! vedd fel hadi kürtödet! ím az el osztott
Táborok indúlnak tsörög a' kard, az hadi lárma
Verdesi a' felhőt, dobog a' dob, ezer paripának
Reng a' föld dübögése alatt, a' trombita zendül,
'S már

'S már a' puskáknak lyukainn a' ſárga halálok
Omlanak, a' ropogó réz ágyúk' bombija dördül,
Rettenetes morgása darás módjára dorombol.
Orditnak Treviris' mezején a' Rénus' el áradt
Partjai, borzasztó hanggal riadoznak az erdők
Spírà között, 's a' hegyek' barlangjai rá böm-
bölnek.

Ím már a' vérnek tágas mezejére kí ſzállnak
A' ſeregek: rohan a' Felkentnek véribe ázott
Frantzia nép, — Páris' nadrágtalan asszonyi
népe.
Ellene ront vértől párádzó görbe vasával
A' Magyar, óh mi vitéz tűz ſzikrázik ki ſze-
méből!
Ím már büszke lován villám módjára ki pattan,
Kardján űl a' halál, réműlés mégyen elötte,
'S öldöklés kíséri nyomát; ſzáz tarka kokárdát,
Száz ſapkát látok lov' alatt a' porba heverni.
Mint mikor az haragos felhöknek terhes öléből
A' rohanó zápor ſzéllel dörgéssel el indúl,
És jéggé válván a' tarka mezőkre le omlik,
'S a' vereses pipatsok' fejeit mid öszve tiporja:
Így dörög a' vérnek mezején, így törteli öszve
A' vér-szín ſapkás kaponyákat Scytha vitézünk.

Rajta Magyar! hartzon kell pálmát ſzedni
tenéked,
Hartzra vitéz Nemzet! terméſzet is arra tanított
Hogy paripán üljél, hogy kard legyen a' te kezedbe.
Rajta Magyar! magyaros bátor ſzívedbe buzog
még
Ősi vitézséged, zászlód e' légyen a' hadban,
Hogy hadi ſzép hírét elejidnek meg ne ſetétítsd.
E' légyen vezetőd, mikor a' Frantz' fegyvere
villog
Ellened, Árpádot 's Hunyadit forgasd az eszedbe,
Légy Magyar, és mint ők légy a' Márs' emberе. — Győzöl!
Rajta vitéz Nemzet! lám jó fejedelmed örökké
Benned 's a' magyaros ſzívben tartotta reményjét.
Verd le, tipord le dühös ſeregét a' Frantzia
népnek,
Melly mikor a' törvény ellen meg ölette királyját,
Durva bilintseivel rettenteni kezdi hazánkat.

Rettegi már Páris, 's az egész Európa tsudálja
Ritka vitézséged', nints olly ſzöge a' kerek égnek,
Melly nagy tetteidet ne beszéllné, óh hadi Nemzet!

Míg Rénus le felé fog folyni Batávia' földén,
'S a' német' mezején tsupa tenger nem fog eredni,
Míg az olasz bértzek völggyé nem válnak egéſzen:
Ah Magyarim! nevetek tündökleni fognak örökké.

Vajha vitézségtek' ſzép híre nagy Öseitekhez,
Kedvesim! az hóltak' siket országába mehetne:
Ah melly édes öröm lepné meg Scytha Atyáink'
Lelkeit, ah millyen kedves hír lenne azoknak,
Hogy még a' Magyar él, 's él benne a' hajdani lélek;
Mint vígadna vitéz unokájinak Attila 's Árpád!

RÚT ABRÁZAT 'S SZÉP ÉSZ.

Azt mondod, barátom, hogy én otsmány vagyok,
'S ortzám' fertelmei írtóztató nagyok.
Hogy én ha magamnak zöld kantust vehetnék,
Olvasva a' majmok között el mehetnék.
És hogy te nem ſzántál már engemet másnak,
Hanem tsak eggy meggyfán lebegő tamásnak;
Mellyen ha illy tzirmos képpel hirintóznék,
A' veréb még felém jönni is irtóznék.

És hogy én ne végyek reám semmi harát,
Magam képe is tud játszani maskarát.
Azért így szól rólam véled sok goromba,
Hogy : ez csak eggy esős időbe nött gomba,
Ez eggy lóganéjon nött hitvány pöfetep,
Mellyre tekínteni a' szemnek viszketeg. —

De meg állj, barátom! illyen ítéletet
A' régi időben még Mídás Úr se tett.
Meg állj, szép ostoba, 's festett fejű szamár!
Kiben csak eggy szóra kong a' kaponya már.
Lélektelen szép test, és pengő tzimbalom!
Mért lettél csak tzifra makhina, fájdalom. —
Szép vékonyak lábad' egyenes szárai:
Még szebbeken járnak a' szarvas' borjai.
Súgár derekadat ne tsudáltasd vélünk:
Az Anglus tsikókba szebbet is szemlélünk.
Még fejér mellyed sem olly bétses portéka;
Mert csak eggy kotlós szív' pompásabb hajléka.
Síma kezeiddel ne fitogasd magad';
A' márvány képektől e' díszt meg ne tagadd.
Se nyakadnak ne légy olly magasztalója:
Illene rá a' tseh ló' nyakravalója.
Rózsa színnek se mondd vereses pofádat:
Mert én verésebbnek láttam eggy kutyádat.
Frizérozott hajad hosszan fedi nyakad:
Még ez, szép Absolon! hátha tserfán akad.

Te a' főbe tartod minden ſzépségedet:
Meg nézetem tehát Múzsámmal fejedet.
Ez jóllehet tsínos, 's módija mostani,
Még ſem merne reá a' tzinke ſzállani.
Épen, míg még el nem ſzáradt a' törzsökje,
Illyen vólt a' Jónás' fél érésü tökje.
Tsak elöl is vólna eggy keveset lompos,
Hordhatná a' nyájba az első kolompos.

Nintsen hát, barátom! benned eggy bakma is,
A' melly meg ne vólna még a' baromba is.
Úgy is a' természet nem ugrik. 'S ha igaz,
Hogy ember 's majom közt nexus van: te vagy az.
Söt olly állatok is elegenn akadnak,
Kik a' talentomba téged meg haladnak.
Betsülnek tántzodért? ne mondd azt kérkedve,
Több betsülöt talál még eggy oláh medve.
Erös vagy? 's le vered az erőseket is,
Erősebb az ökör, 's le vér tégedet is. —

Illy tarka madárka vagy hát te, barátom!
Ezzel tépett tested' ſzárnyára botsátom.
Lebegj te a' felhön, 's fitogasd magadat,
Büszkén tsattogtatván aranyos ſzárnyadat:

Én földszínt maradok formátlan testemmel,
Tökélletesítvén ötet is eszemmel.
Ha ti gyaláztok is, majd mondják valakik:
Kár hogy az a' szép ész olly rút házba lakik!

A' RÓZSA.

(*Olaszból Lemene után.*)

Ah, szép szüzek, mit mutatok! —
Melly édesen ragad most el
A' született rózsa reggel. —
(Szépek lenni tanúljatok.)

Szépségét, melly szállt az égből,
Tövis nyillal rakja meg ő,
Rejti magát; 's még inkább nő
Dísze a' szemérmességből.

E' virágos táblázatok
Mint kezdenek örülni már!
Így kezd szólni: (halljátok bár,
'S böltsek lenni tanúljatok!)

„ Mint örülök e' pompának,
Látván azt hogy minden imád,
'S minden virág koronát ád
Hogy tégyen királynéjának.

„ Né-

„ Nékem méllyen meg hajola,
Bár a' több virágok között
Ö légyen is első szülött, —
A' kellemes kis viola.

„ Nem vetélkedik én velem
A' viola, fagyal, jázmín ;
Mert hószínjek nints olly szép szín,
Mint az én piros kebelem.

„ Piros ortzámra Klítzia,
Gondolván a' nap' fényjének
'S Május' első reggelének,
Szerelmesen katsintott ma :

„ Országom' minden virági
A' szerelmest észre vették ;
Meg tévedt tüzét nevették,
Nevettem, 's mind nevettünk mi :

„ Ekkor víg nevetésünkkel
A' mosolygó tavasz szebben,
Pompásabban, díszesebben
Emelte víg ortzáját fel. —

„ Reggel engem minden madár
Köszönt szíves énekekkel,
Hajnalba víg tsergésekkel
A' friss patak magasztal már.

„ A' ſzerelmes Zefir ſereg
Sohajtozik fúvásával,
'S én, ſzám' kedves illatjával,
Magam édesítem azt meg. —

„ De mit hányom, balgatag ész!
Illy tündér kellemességem'?
Az én gyönyörü ſzépségem
Eggy villám, melly fénylik, 's el vész.

„ A' nappal eggyütt ez el ſzáll,
Ha a' nappal ſzülettete;
És az ő egész élete
A' nap' eggy fordúltába áll.

„ Jól tudom én, melly tartatlan
Ez az én pompás ſzépségem:
De van eggy ſzebb betsem nékem,
Melly ditsö, és halhatatlan.

„ Ennél már mit reménylhetni
Ritkább ſorsot 's föbb örömet?
Szüz Mária engem ſzeret,
'S rólam kíván neveztetni.

„ 'S ha a' világ több névvel is
Szólítja meg ſzüz Máriát
Kérvén az ő grátziáját:
Szólítja az enyimmel is.

„ És

„ És ő, ki alázatosan
Regnál olly nagy ditsőségbe,
Örül hogy rózsa az égbe,
'S nevem' nem veti meg ottan.

„ Ha hát eggy déli hévségben
El vész múlandó ſzépségem;
Máriáért az én nevem
Mind örökké tart az égben. — —

Ah, ſzűz lyánykák! a' rózsa' ſzép
Tanátsát ſzabjátok rátok;
És ha hasonlít hozzátok,
Légyen néktek tükör és kép.

És te, kegyes Szűz, ne vesd el
A' halandókról ſzemedet,
'S vígasztald meg, ki tégedet
Kér a' rózsa' ſzép nevével!

AZ ŐSZ.

(*Szeptember*)

Már a' víg ſzüretnek örül minden ember,
Mellyel örvendeztet bennünket Szeptember.
Októbert olly formán bíztatja elöre,
Hogy nektár lesz a' bor, és máslás a' löre.

Se-

Setétül a' ſetét gohér a' vesszőkön,
Barna ſzínt vér vissza a' többi ſzőlőkön;
A' mellyeknek által világló kristályja
A' nézőt már édes nektárral kínálja.
Rajtok királyságot mutogatni akar
A' veres bársonyba kevélykedő bakar.
A' ſárgálló almák, a' piros körtvélyek
Le görbedt anyjoknak emlőjén kevélyek.
Fája alatt hever a' főtt berekenye,
A' kövér noszpolya, a' borzas gesztenye.
Meg terhelte az ősz a' fáknak ágait,
Vastagon rá fűzte gazdag áldásait.
Tsak az a' baj, hogy már hűvösök a' ſzelek,
Néha eggy kis hideg és dér is jár velek.
Mert már a' Mértéket hogy Fébus el érte,
A' napot az éjjel egyenlőnek mérte.

De még is barátom jer, ha ki ſétálunk,
Az őszben is elég örömöt találunk.
Ha nints is olly pompás mint a' víg kikelet,
De még is ſok részben ditsekszik e' felett,
Van édes ſzőlője, van ſzagos gyümöltse,
Mellyel a' ſétáló' kebelét meg töltse.
Ha a' ſzép virág is ollyan kedves maga;
Hát a' gyümölts, mellynek íze is van 's ſzaga?

Az

Az ugyan ébreszti de tsak látásunkat,
Ez ízlésünket is, 's véle ſzaglásunkat.
És így ha a' tavasz a' leg gyönyörűbb rész,
Az ösz meg leg jobb is, leg gyönyörübb is lész.
Levegő ege is dél után enyhesebb,
A' ſzent Mihály' nyara most leg kellemesebb,
Van a' hegyen eggy kis ſzölöm és ſzilvásom,
Itt esik illyenkor leg ſzebb múlatásom.
De ha te ſem ſajnálsz vélem meg jelenni,
Ez a' gyönyörüség kétszeres fog lenni.
Eszünk körtvélyt, almát, 's barna gohérokat,
Nem irígylünk ſemmi rakott asztalokat.

SERKENTÉSE A' MÚZSÁNAK.

Jer! magunknak füzzünk ſzárnyakat,
Hogy ama' bértzes köszálakat
Meg tetézhessük azokkal;
Láthassuk várát a' Hónornak,
Hol a' Múzsák eggy nagy tábornak
Fejét füzik laurusokkal.

A' halhatatlanság felette
Örök templomát épitette,
A' mellybe meg hólt a' halál.
Itt, ki ſzerette a' múzsákat,

Nevé-

Nevével kérkedő táblákat
Merő gyémántokból talál.

A' ditsőségnek trombitája
Nevét harsogva prédikálja
Mindenütt a' nemzeteknek,
Ezt a' hír fel vévén ſzárnyára,
Viszi a' világ négy ſarkára,
Hogy által adja ezeknek.

Székulumi az elmúlásnak
Által adják ötet eggymásnak,
És meg őrizik hűséggel;
És mikor sírjára mutatnak,
Örömnek könnyeit hullatnak,
Koronázván ditsőséggel.

Népei a' fagyos északnak,
'S kik a' forró nap alatt laknak,
Hírdetik, ki vólt Homérus!
Örömmel tapsolnak ő néki
A' Gángesnek gazdag környéki,
Vissza ekhózik Ibérus.

Vajha én reám tekíntene
Nyújas ſzemekkel Melpómene,

És éneklője lehetnék!
Úgy mind halált, mind más veszélyt 'a
kárt,
Melly a' leg nagyobbaknak is árt,
Bátor lélekkel nevetnék.

MIÉRT NE INNÁNK?

Igyunk barátim! a' komor
Bú' lángja nem tsatázik,
Ha mádi borral a' gyomor
A' kis pokol meg ázik.
Igyál! ne, e' ſzőlő-gerezd'
Levével öblödet fereszd.
Vígadj ötsém! ma-holnap
Zsákjába dughat a' pap.

Mi gondod a' továbbira,
'S világodat hogy' éled?
Tekínts tsak e' jó mádira,
Szíved tudom meg éled.
Más hadd gyötörje a' fejét
Töltvén bolond esztendejét;
Éljünk rövid napunkkal
Múlatva víg *igyunkkal.*

A' Bak-

A' Bakhus úr' pintzéjibe
Magam leszek vezértek:
Nunc eſt bibendum! ennyibe
Horáttzal eggyet értek. (*)
Igyunk, eb a' ki nem barát!
Tegyünk le minden maskarát,
'S már most no, *poculatim*
Igyunk vidor barátim!

(*) Horatius. Carm. Lib. 1. Od. 37.

HÍVÁSA A' MÚZSÁNAK.

Jer, kit mérges gondok rágnak,
Jer a' zöld Tempére,
Ez ártatlan múlatságnak
Ébresztő helyére.

Itt örvendhetsz a' víg ekhóval,
Játszadozván muzsika-ſzóval,
Az örömök' táborában,
A' grátziák' ſátorában
Vígadván a' múzsákkal.

DIÉTAI MAGYAR MÚZSA.

III.

A' MAGYAR GAVALLÉR.

Gavallérok minden Nemzet közül telnek,
Kik a' nézö ſzemtöl tsudát érdemelnek.
Mindeniknek tzifránn tsillog ruházatja,
De magát a' Magyar ditsöbbnek mutatja.
Ah ditsöbb eggy Magyar Gavallér Levente,
Nagyobb méltóságot ád a' magyar mente.
Mellynek zöld posztóját ragyogással ſzántja
Gazdagon pazérlott arany paszamántja.
Ásiai veres nadrág fénylik rajta,
Mutatja hogy ö is véres magyar fajta.
Arany ſarkantyúja peng kartsú tsizmáján,
Hármóniás ütést tesz ezüst ſzablyáján.
Almás ſzürke tsödör lovát tántzoltatja,
Lejtös fordúlással kerengve ugratja.
Tündöklö ſerényje játszik a' ſzellövel,
Az arany ſzerszámra hányja göges fövel.
Most büszkén rúgkapál, majd harsogva nyerít,
Orrán ſebes ſzellöt fúvall és tekerít.

Ragyog hátán ſelyem posztóval vont nyereg,
Tsótárján az arany Meánder tekereg.
Merőn meg ül rajta vitéz Leventája,
Nem mozdúl ſemmije, tsak a' bokrétája,
Mellynek kótsagtollból kötött ſzála között
Az arany boglárba a' fény meg ütközött.
Tsillámló pirossa nyusztos kalpagjának
Szégyeníti haját az Anglus Dámának.
Barna ſzemöldöke, 's hollószín bajússza
Képének pirosló tejét büszkén ússza.
Bársony ſzín hajai a' ſzéltöl ſuhognak,
Reá tekergödzött ſzárnyain lobognak.

Az ő ortzáját is ſzerelem ígézi,
De e' ſzerelem is ő benne vitézi.
Ettől ſem puhúl el eggy Magyar Gavallér,
Szívében Vénus is Bellóna is el fér.
E' kettő ád néki kettös ékességet,
Felséges kellemet 's kellemes felséget.
'S a' millyen vólt Hektor mikor fegyverbe állt,
'S Andromakhéjától tsókok között meg vált:
Olly ſzerelmes vitéz a' Magyar' Gyermeke,
Ez a' ſzép természet nagyságos remeke!

MAGYAR!

MAGYAR! HAJNAL HASAD!

Vígadj, Magyar haza! 's meg ne tagadd tömött
Javaidtól azt a' valódi örömöt,
A' mellyért víg hanggal ekhózik a' Mátra,
Az egész országban harsogó vivátra.
Vége van már, vége a' hajdani gyásznak,
Le hasadostak már a' fekete vásznak,
Mellyeket a' fényes világosság elött
A' hajdani idök' mostohás keze szött.
Az el tépett gyásznak rongyainál fogva
Tündöklik eggy nyájas hajnal mosologva.
Setét völgyeinkre súgárit ereszti,
Mellyel a' meg rögzött vak homályt széllyeszti.
Biztatja hazánkat vídámító képe;
Hogy már a' Magyarok' napja is ki lépe.
'S rövid idön fel hág egünk' Délpontjára,
Hogy világosságot hintsen valahára.

Kelj fel azért, Magyar! álmodból serkenj fel,
Már ortzáidra süt e' nyájas égi jel.
Kelj fel! 's Azsiai Múzsáddal köszöntsed,
Elibe háláló indúlatid öntsed.
Örvendj, hogy elmúlván a' setét éjtszaka,
Meg nyílt a' napkelet' bársonyos ablaka.

Ez által eggy kövér reménység táplálhat,
Hogy még napod fényes delére fel ſzállhat.
Lesz még a' Magyarnak ollyan ditsö neve,
A' millyen vólt a' Márs' mezején eleve.
'S még azok is laurust fűznek magyarinkra,
Kik most finnyás órral néznek hérósinkra.

Idvez légy, ſzép hajnal! ragyogtasd fáklyádat,
Víg egünkön mutasd mosolygó ortzádat.
Jer! ímé Nimfái már a' víg Dunának
Elödbe koszorús fővel indúlának. —

Ezt minap eggy jámbor Magyar énekelte,
S benne a' huszadik ſzázadot képzelte.

A' NYÁR.

A' nap kettöztetvén hév tüzét a' rákon,
Magossan tündöklik a' hideg klímákon.
Hevül a' Neméa' ſárga oroszlányja,
Mert fúgárit a' nap rá közelről hányja.
Vévén a' Szírius töle melegséget,
Tüzes tsillagával minden határt éget:
'S mihelyt dögleletes fényü tsillagzatja
Magát a' rá fordúlt égen ki mutatja;

Azon-

Azonnal a' tavasz' ſzépségi hervadnak,
A' kies ligetek, mezők el fonnyadnak.
A' töle meg-aszalt természetnek ſzomja
A' rétek' haldokló virágit le nyomja.
Le konyúl a' beteg liliom 's tulipánt,
Mellyeket belől eggy ſzáraz hektika bánt.
Illatos kebelek Flórához temjénez,
Hogy könyörúljön már beteg ſeregén ez.
Néki alázatos ſzárok' meg hajlítják,
Az újító esőt nyílt ſzájjal áhítják.
El is jön az eső néha nagy felhővel,
De ſzéllel, dörgéssel, villámmal 's mennykővel.
A' forgó ſzél öszve törderi a' fákat,
El ſodorja a' ſzép vetést és plántákat.
A' rohanó zápor a' rétet el mossa,
A' virágok' nemző részit le tsapdossa.
A' tüzes mennydörgés minden ſzívet gyötör,
A' lángozó mennykő minden felé ront, tör.
Kopog a' jég-eső, törderi mindeneket,
Mind potsékká tészi a' ſzántó földeket.
De mihelyt a' ſetét felhők el repülnek,
A' haragos egek ismét ki derülnek.
A' mosdott nap eggy fél felhőre könyököl,
A' meg ſzűrt áerben vídámon tündököl.
Szépen villogtatja a' ſzagos rétekben,
Apró képetskéjit a' kristály tseppekben.

A' meg éledt barmok 's vadak úgrándoznak,
A' víg madarakkal az erdők hángoznak. —
Eggy illy hűs esőért mennyit ſohajtozott,
A' kit az izzadſág és por bé ſzározott.
A' ki lankadt karral vonta már kaszáját,
Beg édes örömmel kezdi most munkáját.
Beg ártatlan élet, be' kedves nyúgalom,
Mellynek meg ſózója a' munka 's ſzorgalom.
Be' jól esik a' ſzűk étel, ha eleve
A' munkás' gyomrába minden vérré leve.
Óh, be' kedves álom, melly az el fáradott
Inaknak ſzükséges meg tágúlást adott! —
Ti, kiknek nem édes ſem álom, ſem étel,
Lássátok, millyen jó ez a' dólog-tétel.
Ti puhák, a' gyepre fekünni ſem mertek,
Söt a' lágy párnán is ſziszegve hevertek.
Páva módon fénylő baglyok, kik módiból
Éjtszakát tsináltok a' nap' órájiból;
Ti el puhúlt testtel ürögtök forogtok,
Vagy egész nap estig ájúltan hortyogtok.
Mikor öszve főtök a' forró dunyhába,
Érzésetek zsibbadt, agyvelőtök kába.
Finnyás henyék, kiknek a' has istenetek,
Herék, kik tsak azért éltek, hogy egyetek.
Hány fogásba esett jó ízűn eggy falat,
Hogy hasfájás nem jött reátok az alatt?

'S a'

'S a' munkás kenyerét, ſajtját elő veszi:
Délbe, estve, mindég jó ízűen eszi;
Tiszta forrás vízzel enyhül igaz ſzomja:
Mikor fejeteket a' ſok bor el nyomja.
Így mikor ſok kintsbe áll néktek a' halál:
Ő eggy napi ſzámból új életre talál.
'S mikor nyavalyák közt henyél a' negédes:
Néki a' munka közt éte, álma édes. — —
Te ſzegény arató, ki uradnak a' nagy
Szerentsét irígyled, hallgass: boldogabb vagy!

A' TENGERI HÁBORÚ.

Bé borúl hírtelen a' nap' nyájas fényje,
Elzárván a' ſetét felhők' ſzövevényje,
Mellyeket a' gyors ſzél felvévén hátára,
Nyargal véle az ég' felsőbb határára.
Megborzad a' ſetét tenger, mivel hallja
Melly bús hangon mormol a' rémült ég' alja.
A' megſzakadt zápor özönnel töltődik,
A' tenger sikoltó zúgással verődik.
Le rohan a' felhő megnyílt tsatornával,
Eggyesül a' tenger' atyafi habjával.
Közte az ellobbant villámok látſzanak,
A' tüzes mennykövek pattogva húllanak.

Rá dördül a' felhők' fegyveres tárházza,
Az égnek mind a' két ſarkait meg rázza.
A' darab felhők közt dühögve dörömböl,
A' meg rendűlt tenger' torka mind rá bömböl.
A' ſzelek halomnyi habokat görgetnek,
Mindenikbe eggy eggy halált hempelygetnek:
Most a' hajót ollyan magosra fel tolják,
Hogy már az árbotzfák a' hóldat korholják;
Majd köztök a' hajó olly méllységbe tsúszik,
Hogy a' Perzefone' feje felett úszik.
Tsikorog a' kötél, az árbotzfa törik,
Kötésit a' dühös habok öszve törik.

Az eget verdesi a' jajszó ſzázadja,
Mellyre az a' választ mennykövesen adja.
A' halál kevélyen nyargal a' habokon,
Nyilait ordítva ſzórja el azokon.
Az írtózás véle, a' kék rettegéssel,
A' ſárga félelem' 's kétségbeeséssel,
Denevér ſzárnyakon repdesnek itt ſzéllyel,
Szörnyebbekké tévén e' nappali éjjel.
Eggyik tsupa néma, más tsak a' jajt ſzólja,
Remegő ſzavait ketté darabolja,
Némellyik sír, ordít őröngő lármával,
Némellyik tsak piheg, nem bírván magával.

Az

Az alatt lobbannak a' ſzörnyű villámok,
A' rettentő tüzek hullnak, nintsen ſzámok.
Ropog a' ki-pattant mennykő és le görög,
Az égnek meg-rendült ſarka hosszan dörög.
Sikoltnak Æolus' dühös ſeregei,
Nagy tsatát kevernek vad forgó ſzelei.
Újabb zavarodás lázzad a' tengeren,
Verődnek a' habok eggymáshoz ezeren.

Meg érzi Neptúnus, meg jelentvén néki
Híg palotájának le-húllt omladéki.
Ki üti a' fejét, ſzéllyel tekint várán,
Hát látja a' ſzörnyű pusztúlást határán:
Néki mindjárt, öszve hívja a' ſzeleket,
'S meg dorgálván öket 's dühös vezérjeket
Jól meg eggyengeti öket tridensével;
Így mind haza felé ereszti békével,

Akkor nyájas ſzínnel fel ül ſzekerébe,
Triton és Nimfáji mennek ſeregébe,
Kikkel eggyütt a' vad tengert tsilapítja,
'S a' fel-duzzadt habok' hátait símítja.
Azok alázatos kérelemhez nyúlnak,
'S hízelkedve urok' lábához borúlnak. —
Szakadoz a' felhök' ſetétes kárpítja,
Az el-zárt egeknek kékségét meg nyítja.

A' nap a' felhökből ki derítvén fényjét,
Édesen bíztatja a' vizek' örvényjét.
Végre minden felhök messze el enyésznek,
A' ki-derült egek már telyes fényt vésznek,
'S meg mutatja a' nap a' fellegek megett
Az égnek a' földet, 's a' földnek az eget. —

Így beszélte végig, újítván félelmét,
Ama gazdag hajós saját veszedelmét.
Még akkor is lutskos vala a' ruhája;
Ábrázatján ült még a' halál' formája,
'S kétségbeesését tsak az enyhítette,
Hogy kintsét elvesztvén magát meg menthette.
Irtózva tekíntett még eggyszer útjára,
Meg rázkódott, 's ekként szóllott utóljára:

Halász! te ez odvas fűzfa' árnyékában,
E' magános sziget' fövenyes partjában
Bóldog szegénységben éled világodat,
Áldott tsendességgel várod halálodat;
Mellyet én aggódó gond közt siettetek,
'S a' tenger' rémítő habjain kergetek. —
Jámbor öreg! millyen érzékenyen veszem
E' kenyérkét tőled, mellyet sírva eszem.
Melly nyúgodva ülök zsombokos párnádon,
A' zűrzavart kívül látván kalyibádon.

És bár ſokat érő kintseim vesztek el :
Nem kereskedem már, 's innen nem megyek el.

Így ſzólott a' kalmár, 's a' halász' kezeit
Meg fogván, rá ſűrűn hullatta könnyeit.
Mellyre a' bölts öreg ekképen felele:
Édes uram! mit is értél eddig vele ?
Mit használt, hogy kintsed' öszve gyűlytögetted,
Ha rettegtél, 's ſemmi hasznát nem vehetted ?
Fáradságos élet, aggódás és halál
Vólt ſzüntelen társad, míg dús kalmár valál.
Mit ér úgy az élet, ha tsendességünk nints ?
Mit ér az elégség nélkül akármi kints ?
Bolondság ! — Az ember kevéssel meg éri,
Mihelyt kívánságát ſzükségéhez méri.
De ez a' majmoknak leg kevélyebb fajja
Szívével az egész világot fel falja.
Így tészi az ember az embert ſzegénnyé,
Mihelyt a' kevélység válik fő törvénnyé ;
'S mihelyt a' fagy ellen készített ruhára
Arany mívnek is kell hágni utóljára. —
Uram ! te miólta ſok tengert próbáltál,
Gályádon ſok féle portékát találtál,
Mellyért te nem ſzántál ſzorúlni deszkára,
Az emberek pedig koldús tarisznyára.

Mond

Mond meg nékem ; vólt é eggy meg-külömbözött
Szükséges portéka annyi árúk között,
Melly nélkül az ember boldog nem lehetne ;
Ha a' mennyi ſzükség, tsak annyit ſzeretne ?
Vólt é ſzáz közül eggy ? .... Vállat vonítsz
látom :
Egyenességedet betsülöm, barátom !
Ah ! meg érdemli ez, hogy barátod legyek,
'S elödbe eggy ſzíves tanátsot is tegyek. —
A' haboktól maradt még annyi jószágod,
Hogy abból boldogúl élheted világod' :
Élj magadnak már most 's tulajdon házadnak,
Hazádnak munkálkodj, és ember-társadnak.
Ha én e' tsekélyből vígan el élhetek,
'S még a' gazdaggal is látod jól tehetek :
M'ért nem élhetnél te a' többől mint eggy bölts ?
Tsak haszontalanra 's rosszra ſoha ſe költs.
Soha ſem jóltévöbb a' dúzs, mint a' ſzegény ;
Tsakhogy többet adhat, mint a' ſzegény legény.
Néha még többet tesz a' nyomorúlt körül,
Ha rajta eggy másik nyomorúlt könyörül.
Többet eggy kis kenyér, 's eggy vígasztaló ſzó;
Mint a' gazdag kézből nyúlytott panaszos jó.
Bóldog lehetsz tehát ; tsak jó ember legyél,
Vígan 's mértékkel élj, ſzeress és jól tegyél. —

E'

E' ſzókra a' kalmár ſzemét felemelte,
Térdére két könnyet ejtett, 's ezt felelte:
Öregem! barátom! jer el te is velem,
Elvesztett kintsemet te benned fel lelem.
Hadd fizessem vissza jótéteményedet,
Hóltig barátomnak tartalak tégedet. —

Ekkor kezet fogtak ſzíves tsókolással,
'S még az nap' a' parton maradtak eggymással.
A' halász búsabban vált meg kunyhójától
Másnap, mint a' kalmár Neptún' országától.

A' VIOLA.

(Olaszból Chiabrera után.)

A' kis viola,
Kit ki burkola
A' gyepenn a' ſzép reggel,
Kékes levelét
Szagos kebelét
Nem delin nyitja é fel?

Úgy vagyon; nedves
Kelyhéből kedves
Fűszerszám' illatja jő;
Szemet ígéző

Szín,

Színnel a' nézö'
Lelkét meg vídítja ö.

Szépen kékellik,
És veressellik,
Míg leng a' hajnali ſzél;
Május' ninfája'
Leg ſzebb lyánykája:
De végtére mire kél?

Ah, eggy meleggel,
Mint a' ſzép reggel,
Tölünk el tünik még ma:
Im' már bádgyadtan,
Im' már hervadtan
Áll a' ſzegény viola! —

Te, ſzépségeddel,
Ifjú léteddel
Ki olly kevély vagy és vak,
Édes kínzója,
Kedves békója
Keserves rabságomnak!

Ah, végy magáról
E' violáról,

Ta-

Tanátsot, míg ifjú léssz:
Mert ſzépségednek,
Deliségednek
Dísze olly hamar el vész.

A' RÖVID NAP 'S HOSSZÚ ÉJ.

A' nap megint le ſzálla,
El végezé futását;
Sátort az éj tsinála
Fonván ſetét lakását.

Így múlik életünk el,
Melly most ragyog körülünk,
És végre mindenünkkel
Gyász éjtszakába dülünk.

Az éj' komor homálya
Ismét ki tud derülni,
Mihelyt az ég' királya
Keletre fog kerülni.

De óh ha a' mi fényünk
Már eggyszer éjjelen jár,
Nintsen tovább reményünk
Felvirradás felöl már.

Míg

Míg hát az ég ki nyitja
Örömre hajnalunkat,
'S az éj be nem borítja
Örökre víg napunkat :

Éljünk, barátim, e' ſzép
Kies világ' ölébe,
Mert majd az éjjel itt lép,
'S borít ſetét ködébe.

A' MATSKA ÉS a' SAJT.

(*Robertí' meséji közül olaszból.*)

A' ſzem-fül majoros első ſzunnyadásába
Zörgést és tsörömpölést hall a' kamarába,
Eszre veszi hogy eggy egér az ajtó-ſark felöl
A' poltzon a' kövér ſajtot rágitskálja belöl.
Eggy vén matskát fel vesz a' patkáról, és ſaját
Élés-házába veti, rá zárván ajtaját.
A' jó matska a' kártékonyt mindjárt ki végzette,
De osztán a' ſajtot is mind eggy tseppig meg ette.

Eggy torkos pajtásod néha tesz több kárt,
Mint a' mennyit rabló ellenséged árt.

DIÉTAI
MAGYAR MÚZSA.
IV.

A' HÍR.

A' méltóság, a' pénz, 's mindenféle vagyon,
A' Szerentse játszi ujjai közt vagyon.
A' betegség mindent hatalma alá vét,
Végre meg ſzégyenít akármelly Burhávét.
Majd a' Halál mindent sírhalomba temet,
Nem nézvén ſem kintset, ſem nagyságos nemet.
Mindent a' mi tzifrán fénylett az életbe,
Az emberrel eggyütt mélly sírba temet be. —

Két királyja van az emberi nemzetnek,
Nagyok ezek, mindent magok alá vetnek:
Eggyik a' ſzerentse, melly míg itten élünk,
Laptaként hajigál, 's játszadozik vélünk;
A' másik a' mindent öszve-rontó halál,
Melly a' rakás hamvak felett kész nyillal áll.

E' két hatalmasság alatt van mindenünk,
E' kettő áll készen mindenkor ellenünk:
De van eggy pártfogónk, ki ſokkal jól teve,
Ki mindenik ellen védelmezönk leve,

Ki állandó marad, ſoha meg nem retten,
Bár e' két hatalmok ostromolják ketten.
Ez a' Hír. — A' virtust ez mindég dítséri,
A' vétket büntető átkokkal kíséri.
Ez, bár a' ſzerentse valakit le vere,
'S a' méltatlanságok' méllyére tekere,
Vígyáz, nyájaskodik a' ſzenvedő körül,
Szemeiről minden könnyeket le-törül;
'S ha a' balsors nyomja ezer ſzenvedéssel,
Vídítja eggy édes meg-élégedéssel.
Ez, mikor a' halál valakit le taszít,
Minden ditsöségtől 's fénytől meg kopaszít,
Mikor testünk felett űl a' sírhalomra,
Hogy prédáját ki ne adja a' föld' gyomra;
Ez le ſzáll akkor is sírjára az égből,
És ki veszi annak nevét a' méllységből,
Fel repül, hogy véle minden részt bé töltsön,
'S a' népek eggymásnak adogassák költsön.

Hanem ő, a' millyen kegyes jóltévője
Annak, ki a' virtus' igaz követője;
Olly nagy ellensége azon embereknek
Kik híven ſzolgálni ſzoktak a' véteknek. —
Mert bár a' ſzerentse édes mosolyogva
Valakit pompásan vigyen kézen fogva;

Még

Még is a' bátor hír meg nem ijjed ettől,
Meg fosztja mindenütt a' várt tisztelettől:
Ez, bátor a' halál némellynek kedvezzen,
Hozzája igen sok idökig érkezzen:
Ez, a' tökélletlen embert le vereti,
Még, a' mi kínosabb élvén el temeti. —

Óh hír! vidd hírül ezt kérlek te magadnak,
Hogy verseim néked illy dítsérést adnak:
Majd talám fel vészi nevemet szárnyára,
'S pengeti azt egész hazám' hallattára.

AZ ŐSZ.

Október.

Már hát el érkezett a' víg Október is,
Melly után sohajtott Bakhus ezerszer is.
Itt van a' víg szüret, 's mustos kádja körül
A' szüretelöknek víg tábora örül.
Mellybe hordogatja a' meg-ért szőlőket,
Víg tántzal 's lármával nyomja benne öket.
Kellemes zúgással omlanak tseppjeik,
Jó kedvel bíztatnak zavaros leveik.
A' sajtó örvendő lármával tsikorog,
Oldalán a' piros nektár zúgva tsorog.
A' lutskos parasztok szurtos képpel járnak,
Néki néki mennek a' tele sajtárnak.

Az idejit ſzürik, isszák a' tavalyit,
Jövő esztendőre tartják majd a' mait.
Az újnak örülnek, 's ótól kurjongatnak,
Mert markokba telyes kulatsot forgatnak.
Tántorgó lábokkal és reszkető kézzel,
Még is ſok hordókat töltnek meg mustmézzel.
'S míg a' zúgó léhón le felé foly a' must,
Az alatt a' hordó mellett isznak víg tust.
Haragszik a' gyermek Bakhus a' hordóba,
Míg eggy részét ki nem ſzedik a' lopóba,
Mérgébe tajtékjat túrja a' ſzájára,
Ki üti fenekét, 's el fut utóljára.

Kapj az általaghoz, ne ſzégyenld barátom,
Ne ſzégyenld; látd én is a' ſzámat nem tátom.
Gyönyörű munka ez, ha ſzínte lutskos is,
Örömmel nyúl ehez a' paszamántos is.
Még must korába is a' bor víggá tészen,
'S minden reá-tartást a' ſzívből el vészen.
Hát ha még férjfi kort érhet a' hordóba,
'S mint királyi ſzékbe ki ſzáll a' kantsóba?
Melly édesen pezseg! már előre látom,
Melly vígakká tészen ő akkor, barátom! —

Idvez légy Liéus, jóltévő Istenség!
Te töled ſzívünkből fut a' kedvetlenség,

Te

Te a' barátságot 's örömöt érleled:
Légy jó! ím kezet fog az ember te veled.

November.

El jött már November' didergő hónapja,
Hideg ſzele a' fák' ágait meg tsapja.
Meg halva el hullnak a' ſárga levelek,
Játszadoznak vélek a' kegyetlen ſzelek.
Az ajtónál álló télnek hideg zúzza
A' zöld ligeteket 's mezőket meg nyúzza.
Hideg esö tsorog tsepeg egész éjjel,
A' fázékony Auszter havat is hány ſzéllyel.
A' borongós égnek ſűrű felhözése
Házba zárt ſzívünknek kedvetlenedése.

Jer barátom, minden únalmat üzzünk el
Az új boron vídám beszéllgetésünkkel:
Van elég gesztenye, van elég noszpolya,
Van dió; mellyik kell? mind jó bor-kortsolya.
A' gesztenye még is jobb lesz a' diónál,
Rakással ſüssük majd itt a' kandallónál.
Az az orros kantsó megint jár közöttünk,
Tudod mint tegnap is, mikor haza jöttünk.
Még ugyan a' borom nem forrt ki egésszen,
De ſemmi; potomra minek heverésszen?

Most még jobban esik, mert édes valóba,
'S különben ſem látszik ſzíne a' kantsóba.
És ha az elsőtől még kedved nem dúzzad,
A' másik kantsót is köröm hegyig húzzad.
Magam is így fogok te utánnad tenni:
Törik, ſzakad, még is vígan kell ma lenni.
Vígan ma barátom! és ha pitizálunk,
Mantziról is eggy két ſort dallarizálunk.
'S ki tudja? hát ha még táutzot is kell várni?
'S hatos minétet is fogunk ketten járni?
Neveted? de több is történhetik itt még:
Bolond az, barátom, a' ki okos mindég!
Le kell a' mord képet néha néha tenni.
'S ha ennyi hívságra nem fogunk is menni:
Jer legalább minden únalmat üzzünk el
Az új boron vídám beszéllgetésünkkel!

A' TÉL.

Mormolnak ſzelei a' fagyos északnak,
A' zsindelyre vastag jégtsapokat raknak;
El lepik a' földet ſűrű fergeteggel,
A' folyóvizeket meg kötik hideggel;
Mellyeket öszítnek a' havak és derek,
Az öreg tél' fején villogó puderek.

Zúz-

Zúzmarázos a' Bak' tsillámló ſzakálla,
Tsörög a' jég miatt minden ſzőri ſzála.
Vége felé járván a' fagyos Detzember,
Détzembert hordoz már magán minden ember.
Szellős vólna nagyon az ing 's a' paputs ma,
Bezzeg betsbe is van a' bunda 's a' kutsma.
A' vékony rokolyás leánynak 's a' pőre
Gatyájú legénynek borzad minden ſzőre.
A' farkasok, medvék, rókák hébe hóba
A' ſűrű erdőbe mennek prédálóba.
A' többi állatok merűlvén álomba
Alusznak az ősszel készített alomba.
A' madarak' nagyobb része el útaza,
Tsak veréb, tsak varjú maradt ide haza.
Az is a' városhoz közelebb ſzivárog,
'S a' disznó-torokba öröm nótát károg.
Komor minden, minden ſzomorúnak tetszik,
Mihelyt a' tél' borzas tsillaga fel tetszik:
Mindent öszve bádgyaszt és puhít ostoba
Levegő egével a' bé-fűtött ſzoba.—
Tsupán az örvendő Fársáng' víg zászlója
Lett az el-zsibbadt ſzív' meg-vígasztalója.
Melly víg kiáltással fel emelvén fejét
Ugrál az új havon, nem találja helyét.
Öltözik magára ſok féle maskarát,
Ugrós kozák tántzra billegteti farát.

Víg ebédeket tart terített asztalán,
Markába petsenye, kulats az oldalán.
Tántszos ſzobájába víg muzsikát penget,
Kurjongat, 's a' búnak jó 'tszakát izenget.
Szánkáz, 's esik néha ollyan is a' ſzánba,
A' millyent nem igen tennének Románba.
Követi ſok gavar, tsirippol utánna
Sok dáma, ki három férjet is kívánna. —
Balgatag nagy világ! ez é a' múlatság,
A' mellyet únalom követ és fáradság?
Ez é a' múlatság? a' mellynek utánna
A' test még eggy másik múlatást kívánna;
Hogy vissza nyerhesse azt az állapatot,
A' mellybe addig vólt, míg még nem múlatott.
Lármás vígasságok, eltikkasztó bálok,
Bennetek melly kevés örömöt találok!
Adnak é a' magát meg-únt természetnek
Újúlást, a' mellyek ezekből ſzületnek:
A' ſok ſzófi beszéd, ki-tsapongó Ámor,
Komor álmatlanság, harmad napi mámor?
Múlattat é ollyan mis más gyülekezet,
Mellyet oda tántz, bor, 's nem barátság vezet?
Mert kit baráttá tesz a' bál' tántza 's bora,
Az nem barát; hanem tsak pajtás 's tzimbora.
De a' tántz? ... Hát úgy jö vissza egésségünk,
Ha előbb a' tántzba el vész frisseségünk?

'S úgy

'S úgy vídít meg a' bor, ha délig hortyogva
Fekszünk krápulába virradtától fogva?
Úgy megy majd gyomrunkba jól a' concoctio,
Ha mind dosztig esszük a' bálba, a' mi jó?
Igaz, van retzipe: meg-terhelt és heves
Gyomrunknak új érőt ád a' korhel leves;
'S a' nem alvás után jól esik az álom,
Lehet más nap estig aludni. — Sajnálom! —
Osztán a' bál nem áll tsupán dobzódásba,
Evésbe, ivásba, tántzba, ugrálásba:
Ha az ember magát illyekbe nem ártja,
Van dáma befzéllni, van játszani kártja. —
Igaz: de ezekért mennyi esztelenek
Eggymásnak költséget 's lármát fzereztenek?
Mit ér a' kártya-pénz? kétséges nyereség.
Mit ér a' bál-dáma? másé a' feleség.
'S a' fülekbe illy fzó mennyiszer ütközött
A' dámázók között 's a' kártyázók között:
„ Ní a' huntzfut tőlem Trészit el ragadta! —
„ Hiszen nem is Pikket adott az — atta! —
'S ez a' fzép múlatság így mégyen előre
Lármáról fzitokra 's végre gyíklesőre. —
De hagyjuk el; 's a' Bál-istent ne gúnyoljuk,
Mert a' nagy világnak orrát fel borsoljuk.
Hagyjuk el; már is fok — — —

Sok ifjú Gavallér öszve ſzid engemet,
'S ki veti a' kaput' zsebjéből könyvemet.
Sok módi Kisasszony mint paraszt verseket
A' toalettéről le ſzórja ezeket. —
De méltóztassanak meg engedni kérem,
Hogy ezt az úriás lármát nem dítsérem.
Reménylem az Urak többet is találnak,
A' kik nem hajtottak még térdek a' bálnak. —
Vojtára, langauszra, puntsra nem mehetek,
Két barátom van itt, vélek beszéllgetek.
Szerelmeskedni is Póppal vagy Gesznerrel
Jobb' ſzeretek mint ott ſok kotyfity stutzerrel.

LÁTÁS.

Írta Deák nyelven Udv. Tanátsos Denisz Úr.
Németre fordította Säulenfeld Úr.

Melly különös látás jelenik meg előttem az éjnek
Béke homályában? zeng a' rózsákra akasztott
Páfusi kis lantom 's már trombita módra zörögvén
Tábori hangokkal dobját siketíti fülemnek!
Rettentő hadakat látok, küszködnek erővel
A' viadalra kiſzáltt hadi népek, az égi homályban

Tsil-

Tsillog az eggybe zavart ſeregeknek kardja
ſzemembe.
Lármák 's por felhők fűrűn kavarodnak az égre
A' Duna' két partján, zördül a' tábori dobszó,
És ſok ezer paripák körmére dobognak az erdők.

Ah már látom amott, hol az Arpád' föld e'
határán
Vára' ditsőségét Pozsony a' felhőkbe mutatja,
Látom amott, látom, koronázott fővel az ország'
Fényes Rendei közt a' kellő Trézia mint áll.
Trézia, Károlynak, 's olly ſok tsászári Atyák-
nak
Gyermeke, ſok gazdag földeknek örök fejedelme!
Rajta az ifjuság' rózsáji virágzanak épen,
Homloka kellemetes, gyönyörű ortzája hasonlít
Eggy istennéhez, de azonn a' bánatok űlnek,
És nedves ſzemein keserű könnytseppek omol-
nak.

„Óh te nemes Nemzet! mellybenn a' régi
vitézség'
És az igaz hívség' leg forróbb lángjai égnek.
Ím hozzád kíván folyamodni ez árva Leánya
Károlynak, ſzabadítsd veszedelmes ügyébe Ki-
rálynéd'.

Most

Most hogy az eggybe tsatolt ellenség' mérge
ſzorongat,
Karjaitokba vetem minden ſzívbéli reményem'.
És nem tsak magamért kérlek, kér vélem ez
árva
Kisded is (el bádgyadt karral fel tartja öléből
Gyenge fiát) ím e' kisded „ſok régi Királyok'
Vére, ki eggy édes ſzerelemnek záloga nálam!
Ah, ha ti nem fogtok Magyarim! meg men-
teni minket
A' veszedelmektől, e' bánatos édes Anyának
'S gyenge ſzülötjének ki fog oltalmára ki állni?"

Így ſzóll, 's érzékeny karral fel tartja öléből
Gyenge fiát, ki mutatja nekik, 's még ſzólani
kíván. — —
Ah! de elég. E' bús ſztenát nem türhetik immár
A' nemesebb lelkü Magyarok, buzdúlnak a' ház-
ban
Mindenek, és dagadó Hérós mellyekbe dobogni
Kezd magyaros ſzívek. Könnyek gördülnek az
ifjak'
Szikrádzó ſzemiből, a' feltüzesült véneknek
Ősz pillájokról folynak vérrel tele könnyek.
Rettenetes, bosszús könnyek, 's a' mellyek az
álnok

Ellen-

Ellenségre halált 's végső veszedelmet izennek.
Öszve tsoportozván mennek, verik öszve kirántott
Kardjokat, illy bosszús hanggal rendítik az ekhót
A' felhök 's paloták: *Haljunk meg Trézia mellett!*
Drága Királynénkért Magyarim haljunk meg a' hartzon!

Nints haladéka ezen nemes érzéseknek, azonnal
Mint mikor a' rohanó jégzáport, avagy az omló
Fergeteges havakat ſzanaszét ſzórkálja az Auszter,
Úgy kavarog minden részről a' Scytha vitézek'
Tábora; mint a' hegyek' derekán bömbölve le omló
Téli patak, mikor a' gátat darabokra ſzakasztván
Tör mindent, 's ha elébe akad le ſodarja magával,
Így rohan, illy dühösen tör ront a' büszke Magyarság,
Míg a' bámúló Rénus' mezején ki mutatván
Ösi vitézségét, győző örök oszlopot annak
Partja felett nem rak, 's Károly' magzatja' fejébe
A' koronát maradandóvá nem tészi örökre!

E' kép

E' kép álla az én elmémben. — Scytha Magyarság,
Óh te nemes, te igaz, bátor, hív, és hadi nemzet,
Bóldog földbe lakó Magyarok ! Nem örültök annak,
Hogy ti is illy nagy Atyák' 's Hérók' unokáji lehettek ?
Nem gyönyörűség é néktek , mikor Öseiteknek
Virtusit illy fényben látjátok elöttetek állni ?
És ti nem érzitek é magatokba az illy deli példák'
Buzdító erejét és a' vetekedni tanító
Ösztöneit ? hogy az illy nagy munkát végbe vigyétek.
Lássátok tsak ! Ihol tódúl ismét az el - áradt
Rettenetes had özön, dörög és villámlik az Iszter'
Partja felett eggy olly ellenség, a' kit a' hadnak
Sorsa fegít ; ismét Fejedelmetek a' ti vitézi
Hűségtekre tekínt, jobb és igazabb fejedelme
Nála hazátoknak ſoha ſem vólt ; képire nézvén
'S lelkire, ö ollyan mint a' nagy Trézia ; elsö
Úgy is az ö Unokáji között : ö a' ki tenéktek
Tiſzta ſzerelmének leg arányosb záloga hellyett
Adta ſaját Öttsét, a' kit gondolt hogy az égnek
Szent végzése ſzerént ſok idökig bírtok örömmel :
Ah de mivel , Nagy Printz ! te az égi hazába repültél ,

Hol ſok Séraſimok's a' mennyei ſzentek ölelnek,
El küldötte FERENTZ tüstént e' második Öttsét,
A' ki az ö képet 's ſzívét úgy hordja magában!
Ö néktek, könyörült ſzívből, áldozta egészen
JÓZSEFET, a' példás nagy lelkü Hertzegi Ifjat.
E' néz hát, e' drága Király, mint Trézia hajdan,
Rátok hív Magyarok, kérvén hogy az Ösi ditsöség
E' veszedelmes idök' közepén eszetekbe forogjon.

Mert melly'k nép lehet az, melly a' Természet' öléből
Több áldást és több javakat vett vólna te nálad?
Gazdag ajándékit bö kézzel ſzorta ki Tzéres
A' ti határitokonn, a' bornak az istene örvend
Meg koronáztatván gyönyörü ſzöllökkel azokban.
Mennyi gulyák 's tsordák bögnek hegyeteknek ölében?
Mennyi ſzilaj ménest, paripát nevel a' ti mezötök?
Hány ſzáz válogatott, körmön font termetes ifjak
Vagynak az országban, hadi nép, Bellona' vitézi?

Mennyi

Mennyi fok ellenség viadalján hány hadi tűzbe
Nyertetek egri nevet , ti akár gyalog álltatok ottan
A' próbára , akár paripán ütköztetek öszve.

Rajta tehát , Magyarok ! buzdítson az ősi vitézség ,
'S Nyújtsátok vígann a' győzedelem' mezejére,
(Mellyre Királytok hív titeket, hív véle hazátok,)
Kardotokat magyaros' karotokkal. Tik nemes Ifjak
Fussatok az hova hív uratok' védelme tsatára,
Hív a' próba - veszély , melly a' nagyok' ösztöne mindég ,
Hív az örök hír név, a' köz jó , régi betsület !
A' Magyar ősi vitéz lélek mentette ki hajdan
Trézia' felségét , e' védelmezze Fiát is !

HÁNY A' GRÁTZIA ?

(Ausonius után.)

Tsak három vólt a' Grátzia :
De míg - tsak élt Rozália ,
Négy vólt mindég a' Grátzia ;
Most hogy meg hólt Rozália ,
Három megínt a' Grátzia.

DIÉTAI
MAGYAR MÚZSA.

V.

AZ 1741-DIKI DIÉTA,

vagy-is

A' RÉGI JÓ MAGYAR SZÍV
SAJÁT KIRÁLYIHOZ HÍV!

hamarjába készíttetett
a' Régiek'
háládatos dítséretére,
's a' Máiak'
vetélkedő felbuzdítására,
a' Diétai Magyar Múzsa'
Kiadója által.

Kántáta IX. Énekekben.

Személyek.

A' Magyarok' Karja.

A' Hír.

A' Prímás, R. Sz. B. Hertzeg, Galántai Gróf Eszterházy Imre, Esztergomi Érsek.

A' Haza' Géniusa, Magyar Országnak Angyala.

A' régi Hérósok' Karja.

Mária Therézia, Magyar Ország' Királya.

A' Nádorispány, Erdődi Gróf Pálffy János, Fő vezér.

A' Duna.

A' dolog történik a' Pozsonyi királyi várban, az Ország' Gyülése alkalmatosságával, Szeptember' 19-dikén, 1741.

I. ÉNEK.

A' MAGYAROK' KARJA.

(*Eggy.*)

Éljetek Nagyságos Rendek,
Kik nagy őseink' nyomába
A' Magyar nemzet' dolgába
Most is öszve gyűltetek.
Boldogítsatok bennünket,
'S vélünk édes Nemzetünket,
Mellynek állandó javára
Éljetek mind éljetek!

(*Mind.*)

Éljetek Nagyságos Rendek,
Boldogítsatok bennünket,
'S vélünk édes Nemzetünket;
Éljetek mind éljetek!

(*Eggy.*)

Terjesszétek óh nagy Lelkek
Nemzetünknek régi fényjét,
'S a' Királyi ház' reményjét,
Mellyet vét tsak bennetek.

(*Mind.*)

Boldogítsatok bennünket,
'S vélünk édes Nemzetünket,
Mellynek állandó javára
Éljetek mind éljetek!

(*Eggy.*)

Így fog a' Király 's az Ég is
Venni fzárnya' oltalmába,
'S a' jövö idök' folytába
Élni fog majd híretek.

(*Mind.*)

Boldogítsatok bennünket,
'S vélünk édes Nemzetünket,
Mellynek állandó javára
Éljetek mind éljetek.

Éljetek Nagyságos Rendek,
Kik nagy Öseink' nyomába
A' Magyar nemzet dolgába
Most is öszve gyültetek.

II. ÉNEK.

A' HÍR.

Hatalmas Rendek! óh vitézi vérből
Kifarjazott nemes Magyar vitézek,
Ti bölts Személyek a' kik híreteknél
Sokkal nagyobbak vagytok,
Kik e' királyi várba fel jövétek,
Hogy a' Magyar nevet naggyá tegyétek. —
Örül tinéktek á' febes Dunának
'S a' kék Tiszának partja víg örömmel,
Mert a' Magyar Hazának régi díszét
Ti bennetek fzemléli tündökölni.
Ah boldog nép! az ég takargat téged,
A' tsendes békeség lakik hazádban,
Örvendetes hang zengedez hegyedben
Minden határid' bátorság keríti,
Termékenység tsepeg minden mezödre,
Szent nyúgalom 's öröm lebeg feletted,
Ah boldog Nép! az ég hartzol melletted. —
De ah reszkess, de ah rettegj Magyar nép;
Mert ellenséged ellened ki zúdúlt,
'S dühöskedö fereggel
Rohan határaidra,
Pusztít, öl, éget és kevély dagállyal

Rabolja a' ſok kintset ,
Mellyből kezedre verje a' bilintset.
Fel dúlta már Itáliát egészen,
Be rontott a' tseh földre tűzzel vassal ,
A' dölyfös Frantz el lepte táborával
A' Rénus' ſzép vidékét ;
Minden felé el terjedt már az inség,
A' jajgatás hallik minden határon,
Bellóna' vérengző vas ostorának
Tsapási már minden felé dörögnek,
Alatta a' le-döntött népek nyögnek.
Közel, közel van óh nemes Magyarság !
Ez a' veszély, ez a' tsapás hazádhoz ,
A' lángok már a' Karpatusra fütnek
A' ſok jajszó feléd jön a' Dunával,
Az ellenség rettenti már határod' ,
Szabad törvényed' és királyi ſzéked',
Ah hív Magyar ! ha kedves
Előtted a' ſzabadság,
Ha boldog lenni kívánsz
Királyod' oltalmában ;
Menj míg az ellenség hazádba nem ront.
A' bátorság menthet ki 's a' sietség :
Ah kelj ki, kelj ki hát vitéz nemzetség !

Ah kelj ki boldogságodért,
Törvényedért, Királyodért,
Vezessenek nagy tetteid
Nagy őseid' nyomába.
A' had ſzomszédid' égeti,
Hazádat is rettegteti,
Rabol, pusztít a' Frantzia;
Ah kelj ki a' tsatába.

K A R.

Rabol pusztít a' Frantzia;
Ah kelj ki a' tsatába.

III. ÉNEK.

A' PRÍMÁS.

Méltóságos Urak, jó Hazámfiai,
Tekíntetes Rendek, Országunk' Nagyjai!
Kellő Ortzátokonn ûlnek a' hazai
Igaz ſzeretetnek fényes vonásai.

Elég igaz Magyar van még közöttetek,
Kik előtt féltő kints régi betsületek,
Nemes, tiszta 's bátor még a' ti ſzívetek:
Ah élnek boldogúlt Ôseink bennetek.

Szemeim e' Házban még ſokakat lelnek,
Kik hérósi nevet méltán érdemelnek,
Úgy van! nagy lelkeik bennetek lehellnek
A' nagy Átillának 's a' vitéz Lehelnek.

Mennyi ſok veszély vólt 's inség hajdanába,
Melly ſereggel rontott ez árva hazába,
Mennyi veszedelmek vóltak eggy ſummába,
Mellyek rettentettek, de mind tsak hijába!

Mennyi ellenségink 's rablóink vóltanak,
Kik dühös népekkel reánk rohantanak,
Hogy hazánkat 's minket főldig raboljanak,
Gyermekinkkel eggyütt bilintsre hányjanak!

De

De ditső Atyáink hérósi Lélekkel
Küszködvén a' rájok tódúlt veszélyekkel,
Meg tartották nékünk tulajdon vérekkel
Ósi ſzabadságunk' minden törvényekkel.

Hazánkba ſzabaddá lett minden ſzegelet,
A' nyomorgatásnak , inségnek vége lett ;
Ah üljön sírjokonn az érdem 's tisztelet ,
Szent árnyék lebegjen áldott hamvok felett.

Tudom ti ſem fogtok tőlök el fajúlni ,
Királyt , hazát készek lesztek meg bosszúlni,
Készebbek a' hartzon vitézül ki múlni ,
Mint a' magyar névvel homályba borúlni.

Tudom hogy a' fényes Ditsöség' várába
Bé mentek boldogúlt Öseink' ſorába ,
'S azt a' fegyvert a' melly ſzolgált a' hazába
Rakjátok a' jó hír' örök templomába.

'S a' melly véreteket ſzerelmes hazátok
'S Királyotok mellett a' hartzonn ontjátok ,
Azzal nagy nevetek' 's vitézi pálmátok'
A' halhatatlanság' falára írjátok.

Ah már előre képzelem ,
Hogy e' vitézi védelem
Sok ſzázadig fog élni.
Magyarjaim ! kívül belől
Mind a' ti lelketek felől
Fog e' világ beszéllni.

Tisztelnek a' Királyok is ,
'S ezért gondjok lesz rátok is
Hatalmas bajnokokra.
Utóink áldnak tikteket ,
'S örömmel tellyes könnyeket
Hullatnak sírotokra.

IV. ÉNEK.

A' GÉNIUS.

(*Eggy fényes felhöben le szálla' Magyar Rendek közé, körül vétetvén az HÉRÓSÖK' KARJÁTÓL.*)

Le szállván a' Mennynek fényes udvarából
Szent István' és László örök trónusából,
Le hozván e' boldog Hérósok' lelkeit,
És e' századbéli fátumok' könyveit.
Kedves Magyarjaim! jövök ti hozzátok,
A' ti Pártfogótok 's szavait halljátok!
Meg indúlt szerető szívem sorsotokon,
Segítni óhajtok édes hazátokon:
Meg szántam a' dülni kezdő Pannóniát,
Meg szántam a' Magyart 's azt a' jó MÁRIÁT,
Kit azért adattam az égből közétek,
Hogy benne eggy kegyes Helytartóm' nézzétek;
Hogy ő gyógyítsa meg hazátok' sebjeit,
Ő rakja fel ennek öszve-dült köveit;
Hogy a' magyar névnek ditsősége légyen,
'S minden panaszt a' ti szátokból ki végyen;
Hogy boldogságtokat az égig emelje,
'S közöttetek saját személyem' viselje.

A' KAR.

A' KAR.

Ez a' kegyes Királyné,
Kit a' nagy Károly nemzett,
Hogy benne minden nemzet
Tiszteljen jó anyát.
Ez a' kegyes Királyné
Lesz néktek jó anyátok,
Alatta kis hazátok
Sok boldogságot lát.

A' GÉNIUS.

De ím az ellenség magát öszve adta,
'S az én Felkentemet haddal meg támadta,
A' frígyesek az ő híveit gyilkolják,
Örökös Országit, pusztítják, rabolják.
Rátok is a' véres kardot kezdik fenni,
Ah ha ők rajtatok erőt fognak venni:
Ama boldogságba részetek nem lészen,
Melly már számotokra áll az égbe készen.
Mert én TRÉZIÁNAK ki nyertem az égbe,
Hogy sokáig légyen anyátok eggy végbe.
Ez a' jó Királyné még azt meg látjátok,
Ki veszi a' porból és szennyből hazátok',
'S a' magyar föld az ő idejétől fogva
Mint nagy Lajos alatt fénylik mosolyogva.

'S Mi-

S mihelyt a' trónusba az ö kegyelme lép,
Arany időt számlál a' szegény Magyar nép.
És az apolgató békeség' ölében
Örülnek a' Múzsák a' magyar Tempében.
Talpokra állanak a' ledült törvények,
Élelmet, pártfogást lelnek a' szegények.
És negyven esztendök' tsendes folyásában
Az öröm 's boldogság lakik a' hazában.
A' nagy Terézia mind kettőt meg ójja,
Igazság 's kegyelem lévén örállója.
Ki terjeszti kisded Országtok' határát,
Pompáson fel rakja Buda' 's Pozsony' várát
És a' mi szépség van Pozsonyba 's Budába,
Mind bé summálja azt a' nemes Gárdába:
Hadd szemléljék ebbenn a' külföldi szemek,
Hogy nints a' Magyarnál felségesebb remek!

A' KAR.

Ez a' kegyes Királyné,
Kit a' nagy Károly nemzett,
Hogy benne minden Nemzett
Tiszteljen jó Anyát.
Ez a' kegyes Királyné
Lesz néktek jó Anyátok,
Alatta kis hazátok
Sok boldogságot lát.

A' GÉ-

A' GÉNIUS.

És bár ezek fényes jótéteményekis,
De lésznek ezeknél még fényesebbek is.
Mellyekkel a' hazát elöre bíztatja
E' kegyes Anyának felséges Magzatja,
JÓZSEF, kinek nem lesz a' világon párja,
Ki minden Országit maga öszve járja;
Hogy meg esmérhesse ſaját jobbágyait,
Hogy meg orvosolja a' nép' panasszait,
Hogy a' porba fekvő virtust fel keresse,
Az érdemet fényes óltárra tehesse.
Tsak tíz esztendeig fog országolni ő,
De illy nagy Hérósnak elég tíz esztendő.
Mert ha fel ſzámláljuk nagyságos tetteit,
Századnak mondhatjuk minden esztendeit.
Ah nagy Uralkodó! elöre képzelem,
Hogy a' ſzent igazság, az erkölts, értelem,
A' ſzép tudományok minden mesterséggel,
A' jó gazdasággal és a' vitézséggel
Általad a' régi por közül ki nönek.
'S a' Magyar nép előtt betsületbe jönek.
Sok boldogtalannak te léssz édes Atyja,
Éretted könnyeit ſok árva hullatja,
Téged áld az örült, a' néma, a' siket,
Te vígasztalod meg, JÓZSEF! mindeniket.

Te

Te mint koronádnak fényes ſúgárával
Bé töltöd a' földet *Virtussal*, *példával.*
Jobbágyid imádják nevedet, mert véled
A' Mátyással meg-hólt igazság fel éled.
Barátid tisztelik felséges nevedet,
Minden ellenségid rettegnek tégedet.
A' fagyos ſark alatt fekvő Szibéria,
A' Marokki forró partok 's Barbária
A' Mógol' és Péru' hataritól fogva
A' te érdemidtöl zengedez harsogva.
Te bírsz virtusával minden királyoknak,
Te fogsz fényes példát adni mind azoknak,
'S ha Fríderik nagyobb lészen mindeniknél,
JÓZSEF! te nagyobb fogsz lenni Fríderiknél.

A' KAR.

József! nevedbe minden
Nagy virtusok meg vannak,
Örül ſok nemzet annak,
Örül a' föld, az ég.
E' Név egész világon
Fog lelni tisztelöket,
Ez a' jövő időket
Meg ékesíti még.

A' GE-

A' GÉNIUS.

A' József' tündöklő országa végtére
El múlván az arany idő áll helyére ;
'S jóltévő Angyalát a' várt békeségnek
Meg adja LEOPOLD minden nemzetségnek.
És hogy minden nemzet légyen néki híve,
Az ő kintse lészen jobbágyinak ſzíve.
El is vész alatta a' jaj 's a' siralom,
Trónusán fog ülni a' köz nyúgodalom.
Boldogság keríti pásztori páltzáját,
Bőség gyémántozza áldott koronáját.
Ama' kedves SANDOR kegyelmes ſzívével
Fog ſegédje lenni Nádorispány névvel:
Ötet közétekbe ő azért botsátja,
Hogy légyen a' Magyar nemzetnek barátja.
Ah e' jó Magzatnak és e' jó Atyának
Országlása lelket ád a' két hazának!

A' KAR.

E' két ditső ſzemélyek
Bár hírtelen ki múlnak,
De sirba nem borúlnak
Nagy tetteik ſoha.
A' hív magyar mindenkor
Kívánja emlegetni,
Nem fogja bé temetni
A' vén idő' moha.

A' GÉ-

DIÉTAI MAGYAR MÚZSA.

VI.

(*Folytatása az* 1741-*diki Diétának.*)

A' GÉNIUS.

Az ő esztendei fénylő virtussokért,
'S a' Magyar nemzettel közlött jóságjokért
A' Tréziájénál még többek lennének,
És a' Józsefénél jobban fénylenének:
De hogy meg áldhassa az ég Pannóniát,
'S adhasson eggy másik FERENTZET 's TRÉZIÁT,
Fel fogja magához e' boldog párt venni,
'S helyekbe Ferentzet 's Tréziát fog tenni,
Kik népét *törvénnyel 's hittel* kormányozzák
És ama' szerentsés időt vissza hozzák,
Mikor *első Ferentz 's első Tréziának*
Országokkor arany esztendők folyának.

A' KAR.

Ah éljen e' ditső Pár
Éljen sokáig éljen;
Sok szép időt szemléljen
FERENTZ 's TERÉZIA!

Hogy e' felséges Párnak
Királyi óltalmában
Örvendjen az hazában
Minden Magyar' fia.

A' GÉNIUS.

És így ha meg hal is kegyes Tréziátok
Az ég Másikat fog küldeni hozzátok;
Kit a' Neápolis' felséges Királya,
A' koronás virtus' eleven példája,
'S néked is kedvellöd nemes Magyar nemzet!
Sok tartományoknak fő javára nemzett;
Ki Teréziának olly mássa fog lenni,
Hogy alig lehessen külömbséget tenni;
Ki Europának ſzeme fénye lészen,
'S a' Magyarokkal is ezer jókat tészen.

A' KAR.

Engedjen e' világon
A' nagy Teréziának
A' népek' hív anyjának
Az ég ſok ſzép időt.
Ezer királyi ſzépség
Tekíntetén derüljön,
Szívén a' virtus üljön
És az nevelje öt.

A' GÉ-

A' GÉNIUS.

Ha meg hal is Ferentz Segéd-országlátok,
A' bölts Ferentz, kegyes szívű Pártfogótok:
Helyébe a' jó ég fog Másikat tenni,
Ki Pannóniának Tzírusa fog lenni. —
Ha a' nagy Józseffel le száll is végtére
A' Királyi *Virtus* sírja' fenekére:
FERENTZBE a' *példát* ki küldi sírjából,
Kit maga tanított az ég' tanátsából,
Hogy a' miket ő tsak el kezdett magába,
Ferentz mutassa ki saját példájába. —
Ha hív jobbágyitól az őket szerető
Leopoldot sírba zárja a' temető:
De az ő jó szíve minden virtusával
Köztök fog maradni felséges Fiával.

KAR.

Mindnyájokért Ferentz lesz
A' népek' édes Atyja,
'S azoknak meg mutatja
Hogy hív eggy pásztor ő.

Az ég meg áldja ötet,
Kíséri a' ditsőség,
A' víg öröm 's a' bőség
Alatta vissza jő.

A' GÉNIUS.

Ha a' Magyar nemet kedvellő Sándorban
Hazátok' angyalát tészitek a' porban:
Az ég a' Nemzetnek siralmát meg ſzánja,
'S JÓZSEF Sándor helyett lesz Nádorispányja.
Ki a' Magyarságot úgy fogja kedvelni,
Úgy fogja hazátok' díszét fel emelni!
A' mellynek még nagyobb 's állandóbb javára
Soká gyönyörködik benne Buda' vára.

A' KAR.

Felséges Nádorispány!
Te léssz Budának fényje,
Te a' Magyar' reménye:
Kiért meg áld az ég.
Az Angyalok hatalmas
Szárnyokkal bé takarnak:
Te érted a' Magyarnak
Nagy ſzíve lánggal ég.

A' GÉNIUS.

Mit látok? elömbe mi nagy Látás ſzaladt
A' jövendő idők' ſetét leple alatt!
Mitsoda Hérósok állanak ſorjába
A' Királyi Érdem' fényes Templomába!

Pál-

Pálma van kezekbe, laurus a' fejeken,
El terjedt felséges Nevek a' népeken.
Mennyei fény ragyog álló-képek körül,
Hogy légyenek minden királynak tükörül.
Tetteik gyémántra vagynak metszve, 's magok
Fénylenek mint első nagyságú tsillagok. — —
Ah felséges Lelkek! esmérlek titeket,
Látom képetekenn a' Bétsi jeleket:
Ti fogtok származni a' Károly' házából,
Trézia', Leopold' 's Ferentz' ágyékából.
Ti töltitek még bé hírrel a' világot,
Ti állítjátok fel a' köz boldogságot.
Ti a' nemzetektől ezer áldást vésztek:
Ah felséges Lelkek, ti mind nagyok lésztek!

KAR.

Virágozzék örökre
Olly sok ditső Királyért,
A' Nemzetek' javáért
Ez a' királyi Ház.
Hogy a' sok fényes Hérost
Ennek minden fiába
Mind itthonn mind tsatába
Imádja minden Száz.

A' GÉNIUS.

Ebből fog származni ama' nagy Vitéz is,
Ki, ámbár a' győzőt meg győzni nehéz is,
Meg vervén a' rabló Frantzok' ármádáját,
Le dönti e' kevély Nemzetnek dagályát.
Ama vitéz KÁROLYT mondom, ki végtére
Lessz a' Magyar hadnak szerentsés vezére:
Ki a' tágas Duna' partját a' Rénussal
Bé tölti nevével és sok triumfussal.
Ah hatalmas Vitéz! már látom előre,
Mint állsz ki fegyverbe a' véres mezőre:
Látom mint omlanak a' Frantzia testek,
Mellyek a' te Neved' hangjára le estek.
Látom mint tsókolják a' lántzból fel-szedett
Szabad tartományok felséges térdedet.

KAR.

Ti népek tiszteljétek
Károly' vitézi szívét,
Mert ellenségtek' ívét
Le fogja törni ő.

Óh halhatatlan Érdem!
Rakj oszlopot nevére,
Tégy zöld babért fejére
Melly templomodba nő.

A' GE-

A' GÉNIUS.

Kedves Magyarjaim ! mint a' több nemzetek,
E' Tsászári Háznak ti is örűljetek.
Hév kívánságtokat az Ég meg hallgatta,
Az óhajtott áldást tinéktek meg adta;
A' mellynek zsengéjét kegyes Tréziátok'
Anyai ölébe mindjárt meg látjátok.
Meg látjátok mindjárt ama' kis Hertzeget,
Kiért mind örökké áldjátok az eget.
Már is rajta ama' virtusok ragyognak,
Mellyek példájában tündökleni fognak.
E' lessz ama' JOZSEF, a' világ' tsudája,
Ama' nemzeteknek Atyja és Királya. —
Ah majd magát épen illyennek mutatja
A' Második Ferentz' 's Trézia' magzatja,
Ama' kis FERDINÁND, kinek védelmére
Fel kél még a' Magyar a' hartz' mezejére.
Ki majd a' jövendő időknek folytába
Ditsőségesenn ül Atyja' trónusába. —
Ti boldogúlt Lelkek ! adjátok azokat
A' Paraditsomba nőtt liliomokat:
Hadd hintsem e' boldog Gyermek' böltsőjére,
Mellyben fekszik annyi nagy Királyok' vére,
Mellyben fekszik ez a' jövő Világ' fényje,
Az ég' és a' minden Nemzetek' reményje:

Hadd tudjak néki eggy ajándékot tenni. —
Ah ſzép Gyermek, te még FERDINAND fogsz lenni! (*)

(*) Heu miſerande puer; ſi qua fata aſpera rumpas,
Tu *Marcellus* eris! -- Manibus date lilia plenis,
Purpureos ſpargam flores, animamque nepotis
His ſaltem accumulem donis; et fungar inani
Munere. — —

VIRGIL. ÆN. VI.

KAR.

Te FERDINAND fogsz lenni;
'S végén a' másik ſzáznak
Te a' királyi Háznak
Szent trónusán ragyogsz.

Bölts Lelked fog be hozni
A' földre békeséget,
És minden nemzetséget
Te boldogítni fogsz.

V. ÉNEK.

MARIA TEREZIA.

Nagy lelkű Magyarim! kikben még lángol a' hűség,
Lángol az azt fedező régi vitézi erő;
Óh ti, kik ámbátor szabadonn óhajtotok élni,
Őrizitek szentűl a' fejedelmi nevet;
Kik fényes koronát kívántatok adni fejembe:
Ím karotok közzé most könyörögve jövök.
Most mikor a' rabolók ki rohantak trónusom ellen,
És már híveimet durvá bilintsbe verik.
Ím a' Németeket ki rabolják minden aranyból,
Már a' belga 's olasz várakat öszve törik.
A' dühödő Frantz nép országimat égeti tűzzel,
'S rám gonoszúl több több népet a' hadra loval.
Most mikor ennyi Király fenyeget sok ezernyi sereggel,
Most mikor ennyi veszély árva fejemre rohan:
Bennetek, óh ti nemes Magyarok! tsak bennetek érzem
A' segedelmet adó hajdani lelket, erőt.
Ím fejedelmeket látjátok előttetek állni,
Ím, ím könnye vitéz karjaitokra pereg.

É' keserű könnyek nem lesznek e' indítóid,
Óh Magyar, a' kibe még Atyjai' ſzíve dobog?
Óh te nemes maradék, te maradnál messze Atyáid'
Hajdani nyomdokitól annyi vitézek után?
Tsak te valál régen ſegedelme Királyi Nemünknek,
Édes Atyáimnak gyámola tsak te valál.
Kik nyomorúlt ſorsodba viszont ezen árva hazádat
Bé fogadák fedező mennyei ſzárnyok alá.
A' kik alatt ki derült országod a' hajdani ſzennyből,
'S ködbe borúlt fényjét Dátzia vissza nyeré.
Illy nagy Atyák' vérét igyekeznék most le tapodni:
'S nem buzog é Magyarom benned az ősi harag?
És ha az én már sírba borúlt felséges Atyáim'
Érdemi tsak gyengék a' te ſzemélyed előtt:
Nézzed az én benned bízó fejedelmi ſzemélyem',
Mellyet az ellenség porba tiporni akar.
'S ah, a' melly koronát kívántál tenni fejemre,
Ennyi dühös néptől menteni kelj ki Magyar!
Férjemet és magamat bátor lélekkel ajánlom
A' te vitézséged 's gondviselésed alá.

Nagy

Nagy lelkű Magyarok ! búzduljon ſzívetek erre, (*)
Vessetek e' tsetsemő Hertzegetekre ſzemet.
Még ez virtusival bé töltheti északot és délt,
Még e' hazátoknak gyámola 's atyja lehet.
Óh ti e' hérósok' magvát, 's Európa' reményjét
Porba ne hagyjátok dűlni idő - nap előtt.
Légyetek e' mellett bokor ellenségei ellen,
Kik dühösön kezdik rontani ősi javát.
Es mikor eggy asszonyt 's eggy gyermeket annyi Királyok
Kezdik erős karral tépni miként az ölyük:
Nem tüzel é Magyarom ſzívedbe a' hajdani hűſég?
Nem ragad é fegyvert érte vitézi karod?

(*) (Fel emeli a' kisded Józsefet.)

Mert óh vitéz Nemzetség!
Ha nem leszel ſegítség,
Majd trónusom' le döntik,
'S tán vérem' is ki öntik:
Ah légy erántam hív! —
De jaj meg gyűlt felettem
A' kín 's ajkam le zárja:
Ah ſzóljon én helyettem
E' néma könnyek' árja,
Ez elfojtódott ſzív.

VI. ÉNEK.

A' NÁDOR-ISPÁNY.

Haljunk meg vitéz Bajtársim ! haljunk meg Királyunkért,
Álljunk , álljunk véres bosszút ősi szabadságunkért.
Jobb ditsőséggel meg halni a' hólt testek halmain.
Mint gyalázattal tapodni őseink' szent hamvain.
Több már ezer esztendőnél hogy itt lakik a' Magyar,
Még is minden próbák között Magyar maradt a' Magyar.
Meg tartotta betsületét mind a' világ láttára:
Hát ugyan mi lennénk e' már annak gyalázatjára?
Hát ugyan mi fajúlnánk el nagy lelkű őseinktől ?
Mi kóldúlnánk é kegyelmet gyáva ellenséginktől ?
Mi tsörgetnénk é idegen lántzot szabad létünkre ?
Mi tétetnénk örök nyerget győzni tanúlt népünkre ?
Ah előbb mint sem azt lássam , fel kötöm fegyveremet ,
'S vitéz módra trombita szón végzem el életemet.
És ha e' példára nem lesz senkinek is készsége,
Rajta ! — haljon meg én bennem Nemzetem' ditsősége.

Bosszankodva beszéllem el Árpádnak és Lehelnek,
Hogy el-fajúlt unokáji asszony ſzívet viselnek.
És ha minden könnytseppeket, a' mellyek le hullának
Felſéges ſzeméből Magyar hazánk' Királynéjának,
El-árasztott ellenséges vérrel nem mossátok le:
Azt a' Magyar ſzívhez illő kardot mind rakjátok le,
Mellyet hajdan nagy Atyátok az ellenségnek fene. —
De meg vér a' Magyar névért *a' Magyarok' Istene!*
Meg éritek még valaha, hogy az illy puhálkodás — —
— De hová, hová ragadtál méltatlan bosszankodás?
Hiszen mind Magyarok ezek, mind nagy lelkű Magyarok,
A' kiknek én most asszonyi ruhát ſzabni akarok.
Tudom mind Magyarok vagytok, rá esmerek nememre,
Vitéz tűz' ſzikrája pattog ſzemetekről ſzememre.

Mellyet

Mellyet ha rettenthetetlen ortzáitokra vetek,
Átillát, Hunyadit látom, és Kinizsit bennetek:
Így ülnek elhúnyt Őseink 's Bajnokink eggy sorjába
A' Vitéz Lelkeknek szentelt Ditsöség' Templomába. —
Tudom hogy azt a' víg órát békételen' várjátok,
Mellyben a' trombiták' nemes serkentését halljátok,
Mellyben meg mutathassátok a' haza' ellenségén,
Hogy most is magyaros kar van a' magyaros kard' végén.
Úgy van vitézségtek mellett magam állok tanúba,
Én, én magam tapasztaltam azt minden háborúba.
Mikor vélem üzvén 's vágván az ellenség' táborát,
Eggyütt vitézkedtünk, eggyütt nyeltük a' hartzok' porát.
Véres fegyverünkkel eggyütt vágtattunk a' tsatába,
Eggyütt mentünk trombita szón nagy Őseink' nyomába. —

Vajha

Vajha az ég vissza adná hajdani jó erőmet,
Vajha viszsza térítené el-hanyatlott időmet,
Mellyel három királyomnak hűségesen szolgáltam,
'S minden hadi veszedelmet magyar szívvel ki álltam:
Víg lélekkel nyargalnék ki az ellenség' nyakára,
Meg reszkettetném még eggyszer a' *Pálfi* név' hangjára!
De bár meg-fáradt testemben az erek már meg fagytak,
'S esztendeim' terhe alatt vállaim le roskadtak.
Még is fel vészem e' kardot reszkető markomba is,
Gőzölög ez az ellenség' véreitől még ma is.
Jertek óh vitéz Bajtársim! haljunk meg Királyunkért,
Jertek álljunk véres bosszút ősi szabadságunkért.
És ha nem sokat tészek is vén létemre köztetek;
Legalább Őseink' útját meg nyitom elöttetek.
És ahol ez ősz haj látszik, 's ahol leg sűrűbb tűz ég:
Arra tartsatok Magyarok! Ott Pálfi 's a' Ditsőség.

Rajta

Rajta óh Vitézek !
Rajta ! menjünk hartzra,
Várnak ellenségeink,
Verje öket artzra
A' mi fegyverünk.
Ójjuk a' Magyar hazát ;
'S a' kegyes Teréziát :
Bár a' puska tsördül,
Bár a' bombi dördül,
Meg ne rettenjünk !

(Az ösz Pálfi ki vonja a' kardját : utánna az egéssz Magyarság fel zendül : „ Haljunk meg a' Királyért , és a' Magyar Hazáért ! illyen ſzók harsognak az alatt , míg a' vitéz Magyarok a' következendő hartz - dal' zengése alatt a' házból ki - vont karddal 's fegyver-zörgéssel ki mennek.)

DIÉTAI

MAGYAR MÚZSA.

VII.

(Folytatása az 1741-diki Diétának.)

VII. ÉNEK.

A' MAGYAROK' KARJA.

(Eggy.)

Óh Magyar vitézek!
A' kiknek szemében
Bátor lelket nézek
Mársnak fegyverében:
Jertek mind kövessük
Pálfi Fő vezért,
Kardra óh Vitézek!
Haljunk meg hazánkért,
És Teréziánkért
Ontsunk drága vért.

(Mind.)

Kardra óh Vitézek!
Haljunk meg hazánkért,
És Teréziánkért
Ontsunk drága vért.

(*Eggy.*)

Ősi nagy lelkünkkel
Őtet bé fedezzük,
Ősi fegyverünkkel
Őtet védelmezzük!
Ezt ha végba visszük,
Nyertünk drága bért.

(*Mind.*)

Kardra óh Vitézek!
Haljunk meg hazánkért,
És Teréziánkért
Ontsunk drága vért.

(*Eggy.*)

Jó hetsületünket
Ezzel is nagyítsuk,
Szép Magyar nevünket
Bé ne motskosítsuk,
Melly egész világon
Már az égig ért.

(*Mind.*)

Kardra óh Vitézek!
Haljunk meg hazánkért,
És Teréziánkért
Ontsunk drága vért.

(*A' szönyeg le foly.*)

LICENZA

(*vagy-is Bérekesztés.*)

VIII. ÉNEK.

(A' Theátrumba hírtelen nagy zugás és vízomlás hallatik, mellyre a' Muzsika lármáson hangzik reá; a' Habok közűl fel jön az öreg Duna, a' mint a' poétai festés kívánja, kezében látszik az ő nádból, fásból és tserfából kötött koszorúja; feje németesen, mellye magyarosan, lába pedig törökösen van fel öltöztetve; eggy oszlophoz áll az ő hét ágú villájával; fzól és a' habok azonnal le tsilapodnak, a' Muzsika halkal el múlik.)

A' DUNA.

(*Eggy oszlophoz áll hét ágú Villájával.*)

Álljatok, eggy kisded haladékra meg álljatok itten
Habjaim, e' fényes Várnak négy tornyai mellett:
'S e' nemes országnak míg e' városba fereglett
Rendeihez fzólok, tsilapítsátok le dagálytok'.
Halljátok meg örök Bértzek, ekhózzatok erdők.
Rengjetek óh partok, paloták zendűljetek öszve

A' Duna ſzól ; melly annyi kövér földekre le folyván
Sok gályákat emel hátán , ſok réteket öntöz :
A' Duna ſzól ; Magyarok ſzavamat fületekbe vegyétek !
Még mikoron hajdan ti ſe vóltatok, Öseitek ſe
Vóltanak ; én vóltam, még a' kezdetbe az Isten'
Zsámoly-ſzéke alól a' *légyen* ſzóra ſzülettem.
Jól tudom én mi esett hajdann Európa' vidékin,
Még a' régi idök' történeti jutnak eszembe.
Még elmémbe forog mint jött e' földre Balámber
Scytha vitézeivel, mint nyertenek ebbe hatalmat
Árpád és ama' hét Kapitányok véres erövel.
Még jól emlekezem ſok tábori ütközetekre,
Mellyekben magyaros ſzívvel hartzoltanak a' ti
Öseitek, zeng még a' hadak' lármája fülembe,
'S úgy tetszik most is ſok ezer nép' fegyvere zördül
Partjaimon , ſok ezer paripák' nyoma porzik az égre ,
És most is vizemet ſok test ſok dárda dagasztja,
Mellyeket a' vérnek tajtékjai hempelygetnek.
Most is az ellenség' tüze közt a' régi vitézek'
'S a' magyar Öszeknek hadi tábora rémlik elöttem.

Most

EGYETEMI KÖNYVTÁR DEBRECEN

Most is az öszve-kevert viadal felhönnyi porában
Látom Atyátoknak kardját villogni szemembe.
Nem vólt semmi veszély sem semmi próba előttök,
Mellyre vitéz szívvel ki ne mertek vólna rohanni
Öseitek, ha Királyt 's Országot menteni kellett.—
Jól tudom én millyen szókkal harsogtanak akkor
Partjaim és e' hegyek, mikor e' vár kőfala mellett
A' bosszú, a' halál dörgött ki az égre keményen
Öseitek' szaján, mikor a' nagy Trézia mellett
Akkori Nagyjaitok kardra 's paripára kelének.
Él is az ő tetemes hírek még sírjok után is,
Él a' népek előtt, neveket kíséri Ditsőség,
'S a' lemenő Nappal Gánges bámúlva beszélli
Tetteket: Én magam is minden partommal örökre
Hírdetem áldandó Héróssait a' magyar égnek.
Míg tsak az ő Székén a' Trézia' gyermeki ülnek,
Míg a' Szent István' koronája Apostoli fön lesz,
És Magyar országnak védelme fog Ausztria lenni:
A' ti Atyáitokat Béts és Európa betsüli. — —
Hát ti is illy nagy Atyák' nagy Magzati! annyi Vitézek'
Szép maradéki! ugyan nem fogtok e annak örülni,

Hogy van most alkalmas idö, a' mellybe meg újra
Hajdani hűségtek' jeleit nap fényre tegyétek,
És a' Márs' mezején kardot pengessetek ismét-
Hát nem hív, nem erös Magyarok vagytok ti is osztán?
Hát ti Királyotokért 's a' hazáért hadra ki szállni
Nem mernétek e már? ím néktek is újra ki nyílik
A' jó hír' ösvényje megint, a' mellybe nagyokká
Lettek Atyáitok is, mikor éles fegyvereikben
Az haza védelmet lele, 's a' nagy Trézia gyámolt, —
Merjetek óh Magyarok! tudom én hogy bennetek is forr
A' viadalra szokott bátorság, 's hajdani hűség,
Jól tudom én, hogy még készek vagytok ti tsoportban
Jó Fejedelmetekért 's a' Hazáért hartzra ki menni:
Rajta tehát! 's míg még nem vér kezetekre bilintset
A' dühös ellenség, kardra 's paripára Vitézek!
Rajta vitéz lelkü Magyarok! — Kell győzni tinéktek!

Győzni

Győzni kell tinéktek!
Légyetek tsak hívek,
Népeteknek szívek
Bátor és vitéz.
A' Királlyal eggyütt
A' köz boldogság is,
Sőt mind a' világ is
Kardotokra néz.

IX. ÉNEK.

A' SOKASÁG.

Várnak ellenségeink!
Rajta! menjünk hartzra,
Verje őket artzra
A' mi fegyverünk.
Óljuk a' Királyt, Hazát!
'S bár a' puska tsördül,
Bár a' bombi dördül,
Meg ne rettenjünk!!!

A' VÍGITAL,

VAGY-IS

Vinum acuit Ingenium. — Paradoxum. —

Ti hegyközi Nimfák, a' hordók' Driási!
A' kik alatt vagynak azoknak folyási,
Kik azokkal éltek, 's meg haltok azokkal
A' nemesebb termést őrző tölgyszálokkal,
Hív Őrzőangyali annak a' Nektárnak,
Mellyet ſok el-ſzáradtt torkok ſzomjan várnak,
Ti, a' kik a' gyermek Bakhust böltsőjéből,
Mihelyt ki születik a' gerézd' méhéből,
Apolgató ölbe lihegve fogjátok,
Bár fel-fortt bílissel mormolis reátok:
Imhol pohártokat örökre le tészem,
Mert az éles elmét olly drágán nem vészem;
Ma mondom ki végső bútsúm' rövid ſzóval:
Félre, mind máslással, mind pedig Vinkóval!

Zengjetek utánnam, víg hegyek! zengjetek,
Mámoros echótok dünnyögjön bennetek!
Könnyezzen a' gohér, 's bandérista bakar,
Mellyet most az agyag' fült ſzobája takar.

Elment

El ment a' pintzékből ki ott helytartó vólt,
Ki az édes bortól ſok nyelveken danólt.
Víg völgyek! ha innen mind így ſzéllednek el,
Rólatok majd ſenki verset nem énekel;
El pusztúl Kágyának, Kójnak egész hegye,
Kietlenbe húhol az egész Vármegye.
Zengjetek, óh Bakhus' völgyei! zengjetek,
Mámoros echótok dünnyögjön bennetek;

Lésznek ezután is, lésznek tán valakik,
Kikben ſzánakozó lélek 's torok lakik,
Kiket a' borral telt magyar Hélikonnak
Hegye felé édes vágyódások vonnak:
Kikkel a' Noétól bé-plántáltt Hegyközön
Bárkát vagy is borkát rakat a' borözön:
Én pedig nem mégyek többé a' pintzébe,
Bár habzó Nektárral kínáljon is Hébe.
Maradhat a' meg forrtt gohér, 's a' bakaris,
Mellyet a' konty alá tölt ſok ſzáz Basszar is.
Illatozzon másnak az édes muskotály:
Mit ér? ha annak is a' vége ispotály.
Én futok előle, bár elébe húznak
Szíjján a' Bakhusi tigrisnek, hiúznak.
Enniussá ha tsak bor által lehetni,
Úgy én a' borostyánt én meg fogom vetni.

Ha a' Poétának tsak borba feredve
Lehet a' ſzüz múzsák' forrásához kedve ;
Ha mind bortól lutskos főtől ſzármaztatok,
Ti örök hírt ſzerzett nemes gondolatok!
Ha már a' borostyánt, mint a' ſzó mutatja,
Minden ditső lélek borosan aratja :
Bor által nem vágyok boros borostyánra,
Nem veszem hordóból az észt ſzivárványra.
Jaj lesz! ha a' tele ſzívott lopótökök'
Kortyaival lesznek Voltérfök ſok tökök.
Illetlen gondolat, 's ſzégyen a' múzsáktól
Nemes lelket venni a' Butelliáktól.
Hát borrá változtak már a' Hippokrénék?
'S körülte dozsölve lantolnak a' Nénék?
Hát ſzüz óldaloknak kies márványjára
Kulatsokat fűztek ők is utóljára?
Hát ſzőlővel rakták bé a' Pindus' hegyét,
Hogy mindenik borral ſzívja tele begyét?
Hát azért vájták ki ezt is pintzelyuknak,
Hogy így Daktilusra majd könnyebben buknak?
Sok nemesebb lelkek' meg-botránkozása
Ez helyek' képtelen travesztiálása.
Ha Apolló helyett Bakhust tették főnek
A' Múzsák azok közt, kik hozzájok jönek:

Én

Én a' borostyános koszorút meg vetem,
Mert e' társaságot épen nem ſzeretem.
Megyek a' Nimfákhoz, ezek ſem ſzomorúk,
Itt lésznek fejemen ſásból font koszorúk.
Itt a' Nájadok közt lesz múlató helyem,
Meg nyugtat a' káka 's vízi petreselyem.
Ha Orfeus lenni nem tudok, ('s nem is kell,
Hogy Bakhus' Papjai ne tépjenek ſzéllyel.)
Lehetek a' vizek' kedveltt Árionja,
Magát a' Delfinek közé Múzsám vonja
Kellemetes vizek' örökös forrási,
Mellyeknek a' mennyből áradnak folyási!
Kiket a' grátziák a' jó természetnek
Zsámolyszéke alól tisztán tsepegtetnek!
Tsörögve kerengő kristály folyamatok,
Mellyek a' leg-hígabb égből fakadtatok?
'S te, amott az éles köszálnak sivatag
Ormáról zuhogva le ſzakadó patak!
Folyástokat tisztán tsergedeztessétek:
Epedt vágyódással lihegek felétek.
Mondjátok meg: Nimfa nem fördött é benne?
Mert úgy t'áu nagyonn is fűszerszámos lenne.
Semmi! külömben is én magam' a' Madám'
Tétishez örökös követőül adám.
Hanem még ma, míg a' késő hajnal kijő:
Nálad hálok, Bakhus! — de holnap Adiő!

A' KE-

A' KEVÉLY.

Nézd tsak azt, ki amott sétálgat kevélyen,
Mindent meg vét, 's útál szemeivel méllyen.
Fel emeli orrát a' többiek felett,
Öblös vitorlája hajt igen nagy szelet.
Ezt mihelyt valami szellő meg-mozgatja,
Azonnal kétfelé büszkén sintorgatja.
Fel sem vesz senkit is nagy rátartiságban,
Mintha tsak ő vólna ember a' világban.
Sajnálja a' földre botsátni lábait,
Útálván a' véle testvér föld' porait.
Sőt büszke lelkének az esik terhére,
A' teremtőt azért veszi crisisére;
Hogy a' melly levegőt a' szegény ki-lehell,
Úri tüdejének színi ugyan azt kell. —

Emberek! vagy hérók légyetek 's istenek,
Ha kevélységtekkel lehettek illyenek;
Vagy légyetek vélünk emberetskék ti is,
Így több betsületet fogunk adni mi is.
Melly nagy balgatagság, tsak embernek lenni,
Még is a' hasonló embert fel sem venni!
'S azzal hogy valaki másikat meg-vetett,
Azzal prætendálni töle betsületet.
A' betsület ollyan dögpárának langja,
Mint a' lidértz, mellyet szül a' sír' barlangja.

A' ki

A' ki ezt kergeti, el-repül elöle,
'S azt szokta kísérni, a' ki szalad töle.
Az embernek igen kényes természeti,
'S magát meg-vettetve látni nem szereti. —
Mit nyér hát, ki mindent meg-vét oktalanúl?
Ötet is meg-veti minden; 's kárán tanúl. —
A' kevélység tsupán a' bolondnak gondja;
Úgy van! mert a' kevély a' világ' bolondja.
Hát a' világnak illy bolondja sok van é? —
Hogy ne? sőt a' világ az illy bolondoké:
Söt már a' kevélyek olly nagy számmal vannak,
Hogy a' ki nem kevély már azt tartják annak.

Tarka Luftballonok! lebegő árnyékok!
Gyermekségből támadt fényes buborékok!
Lám a' nemes értzek mind fenékre szállnak,
Mikor az otromba tökök fenn úszkálnak.

BARATSÁGOS BÚTSÚVÉTEL.

Már hát külön választ a' végzés bennünket,
Meg-osztja eggymáshoz forradott szívünket!
E' kötéssel eggyé azért kellett lennünk,
Hogy annál keserűbb bútsút kelljen vennünk?
Hát a' mit annyi sok esztendő érlele,
Most vész el, 's nem lehet már most élni vele?

Óh

Óh gyászos végezés' irtóztató pontja!
Melly két ſzeretö ſzív' frigyeit fel-bontja;
'S így a' leg-kedvesebb vagyonunktól meg foszt,
Mikor két barátot kegyetlenül meg oszt.
Barátság! barátság! óh édes nevezet,
Mellyre ſóhajtással ſok ſzív emlékezett!
Be' gyakran méreggel van mézed keverve,
Bontván örömünket ſzívünk' új keserve.

Véltem, hogy eggymástól holtig meg nem válunk,
'S meg-oszlatónk lehet tsupán tsak halálunk:
De lám más lappangott eggy gyász fátum alatt,
A' melly most közöttünk vont örökös falat. —
Külön válunk tehát eggymástól egészen,
De lelkünk tovább is eggymás körül lészen.
Bár én nyomorogjam Spitzberg' havassain,
Te lakjál a' festett Hottentót' partjain;
Én Amérikán túl vonjam magam hátra,
Téged' tartóztasson a' forró Szummátra;
Az én estvém légyen tenéked reggeled:
Még is eggyütt élek, 's eggyütt halok veled.

Mostan kedves ſzíned' tám utólszor látom,
Ah! már isten-hozzád, ſzerelmes barátom!
Hozzád ez utólsó ſzó rebeg ki ſzámon:
Légy te hív Pithiás, leszek én hív Dámon!

A' FÖLD-

A' FÖLDINDULAS.

Tsak alig rendült meg a' föld' mélly ürege,
Azonnal minden ſzív írtózva rettege.
Meg-rázott oszlopi fundamentomának
Rettentö zúgással eggybe roskadának. —
Már reszketö háta bé felé omlodoz,
A' Tartarus' gyémánt boltjáig hasadoz;
Mellyböl ſustorékol sürü kénkö' langja,
Mint mikor fel lobban az Etna' barlangja.
Bömböl a' föld belöl, 's küszködik magával,
Kívül ekhóztatja a' romlást lármával.
A' hólddal ſzomſzédos hegyek le ſüllyednek,
Rajtok feneketlen tengerek erednek.
Belöl a' pokolnak ſzelelö lyukai
Meg-nyilván árvizként omlanak lángjai;
Kívül az öszve-dült házaknak kéményi
Lettek a' pusztító lángoknak örvényi.
Retsegés, ropogás, hallik minden felé,
Bomlik, törik, ſzakad minden ezer felé.
A' városok rakás kövekbe omlanak,
Az Égböl a' pompás tornyok le hullanak.
A' halál a' füstnek 's pornak közepében
Kevélyen kóvályog véres ſzekerében:
'S felütvén zászlóját eggy ſetét felhöre
Katzagva repül le a' vérbe fekvöre.

A' jaj-

A' jajszó, sikóltás a' levegőt teli,
Magát a' tsillagok közé fel-emeli;
Onnan terhesedve a' nyílt poklokra űl,
'S a' benne kínlódók' jajjával eggyésül.
Iszonyító romlás, irtóztató tsata,
A' mellyet még semmi toll le nem írhata! —

Hát az ítéletnek millyen lesz formája,
Ha illyen iszonyú Ichnographiája.

A' BŰKKAL KÜSZKÖDŐ.

Aria.

Életem' mái
Komor órái!
Hány ezer bú 's átok
Jöve rátok.
Fussatok ezekkel
A' sok keservekkel,
Mellyekkel az ég
Ostoroz még.
Jaj szabadítsatok,
Öldöklő bánatok!
Mert e' kín engemet
Sírba temet.

DIÉTAI
MAGYAR MÚZSA.
VIII.

A' HAD.

Ki ütvén zászlóját a' Had' véres Atyja
A' halál' 's írtózás' szelén lobogtatja.
Pattantja Bellóna rettentő ostorát,
Keresztül nyargalja öldöklő táborát.
Rettegés, félelem futnak szekerébe,
Dühösség szikrázik mind eggyik' szemébe.
Ezek előtt nyargal az egyenetlenség,
E' miatt támadott még minden ellenség,
A' forgószelekkel tsatáznak hajai,
Zöld tajtékot túrnak kékült ajjakai.
Eggy bádgyasztó szélben a' halál kíséri,
Éh torkát eggy gazdag vatsorához méri:
Ijjesztő ortzával tekint a' másikra,
Sárga karjain ül az aludt vérikra.

Végre a' trombiták' bús harsogására
A' fegyveres rendek ülnek paripára;
Rettentő lármával, zörgéssel rohannak,
Hol a' vér' mezeji már ki-szabva vannak.

A' merre tsak dühös ármadájok ſzaladt,
Reng a' meg-rémült föld dübögések alatt.
Az ágyúk' meg-terhelt méhe nagyot dördül,
Belőle a' halál eggy Bombin ki-gördül:
Utánna az apró halálok repülnek,
Mellyeket a' puska golyóbisok ſzülnek. —
A' halálos füst a' levegőt nyargalja,
Fel-mászván a' magos felhők' hasát nyalja.

Nem írhatom tovább reszkető kezemmel,
Az írtózás el hal képzelődésemmel.
Te ſzelídebb Múzsa! fuss el e' stzénáról,
Ne gondolkodj illyen gyász materiáról.
Vannak Helikonnak tsendesebb Rozsási,
Hol zugnak az édes örömnek forrási;
Itt pengesd az estvén ezüst lantotskádat,
El-vetvén borzasztó hadi trombitádat.
Mert ha eggy Dalomat Rózsi hellybe hagyja,
Nagyobb vagyok mint eggy Tamerlán' Hadnagyja!

AZ ÉN VAGYONOM.

Ugyan tehát mit érsz azzal,
'S mi hasznod e' munkába,
Hogy kintseid' nagy halmazzal
Gyűlytöd bé a' ládába?

A' te

A' ti ſzivednek bálványja
Az epesztő fösvénység,
Gyötör tsalárd ragyogványja,
'S titkon öl a' ſzegénység.

Te a' felsöbbek' udvarát
Éhen, és ſzomjan lesed,
A' nagyok' záros pitvarát
Szív ſzakadva keresed.

Mellyben azoknak lábait
Örvendezve tsókolod
'S ezzel hijjánosságait,
Érdemidnek pótolod.

Te nem ſajnálsz mászni porba
'S másoknak rabja lenni,
Tsak hogy ſzabad légyen ſorba
A' több rabokkal menni.

'S ekképen nyert érdemeid'
Ruháidra varratod,
Szólgaságod' ſzép jeleit
Azokon fitogatod.

Végre fellengős palotát
Rakatsz a' felhők között,
A' mellybe bíbort, 's tafotát
Az öt világ kötözött.

A' ſzegénytől grátziádat
Sok gráditsra emeled,
Töle készült palotádat
Még magad is tiszteled. —

De légyen ez a' ſzerentse
Légyen tiéd barátom!
Sorsom' ettől az ég mentse
(Menti is a' mint látom.)

Eggy helyhez nem kötelezem
Én gyönyörködésemet;
'S így magam le nem vetkezem
Szabados tetszésemet.

Minden a' mi tsak ſzépíti
Az egész természetet,
Bennem a' gondot enyhíti,
Ha rabszijjára vetett.

Az éneklő madarkákkal
A' ſzép napot tisztelem,
'S a' tsendes Etéziákkal
Élesztgetem kebelem'.

Ha ſétálok, ſzép útamon
Liliomon ſétálok,
'S kevélykedve a' Salamon'
Ditsőségén járkálok.

Az hegyek' hűs forrásai
Lelkem' fel éleszthetik,
Ezt a' gazdagok' borai,
Óh ezt, ritkán tehetik.

Édes anya a' természet,
A' bujaság mostoha,
Ez leg többször el enyészett,
Az nem változik ſoha.

A' gyönyörűség karjait
Itt ki nyúlytja énnekem,
'S pengetvén lantom' húrjait
Édesíti énekem'!

A' DUGONITS' OSZLOPA.

(*Az ő Barátihoz és Tisztelőihez.*)

Istenem! igazán láttam e ſzememmel,
Vagy tsak álom játszott képzelődésemmel!
De hát álmodhat é olly tisztán valaki,
Hogy a' való' képét illy nyílván lássa ki? —
Nem — nem. — Mert álmunkkal oda van mindenünk,
El tűnik árnyéka, mihelyt fel ſerkenünk:
De én, a' mit láttam, arra úgy eszmélek,
Mintha kísért vólna eggy mennyei lélek. —

A' Magyar Hélikon' virágos tövében,
A' ſzelíd múlatság' híves mezejében
Apró violákat, 's Nefelejtset ſzedtem,
Eggy kis bokrétába tarkán egyengettem;
Víg éneketskéket, a' mint van ſzokásom,
Danoltatott vélem tsendes andalgásom,
Mellyet eggy kis Zefir, kerengvén lejtősön,
A' bokrokról vissza süvölte kettősön.
A' hegynek tetején, hová a' ſzerelem,
'S az édes vágyódás nézetett fel velem,
Láttam, magam láttam — De mivelhogy nagyok
A' látások, és én kis éneklő vagyok:
Te beszélld el, Klío! hogy raktak a' kopott
Kömaradványokból eggy ditső oszlopot?
Kik rakták a' hegynek tetején, és kinek,
Hol már eggy nagy Oszlop állott Gyöngyösinek?

Eggy nagy ſetét barlang egyedül magában
Mélly torkolattal áll a' hegy' oldalában.
Porlott követ lepte a' régiség' moha,
Mintha még kéz ſem lett vólna rajta ſoha.
Rakás maradványok' puszta dűledékit
Az idő' fogai lassan tördelék itt.

Sok

Sok Mauzóleumnak itt tört le a' feje,
El temetve van ſok temetésnek helye.
Kevélykedtek hajdan ſok tornyok, templomok,
Mellyeknek a' porba' alig van már nyomok.
Láss itt ſok örököt ígérő oszlopot,
Mellynek már a' darab köve is el kopott.
Köhalom már, a' mit rakott Szemíramis,
Köhalom ſok ezer Kolosszus, Píramis.
Sok nagy nevek, 's betses érdemek eggy ſorba'
Meg vetve hevertek mohosan a' porba'.
Sok Vitézek, derék Hérók itt valának,
Agamemnon előtt a' kik virágzának.
A' feledékenység ült ezek' tetején,
Vastag gyászos darótz vólt búrkolva fején;
Érzéketlen', némán, siketen, és vakon
Hevert a' láb' alá tapodott hamvakon;
Két kezét bádgyadtan tévén két ſzemére,
Botsátotta gözös fejét a' térdére;
Eggy homályos felhö, melly a' méllyről jöve,
Körűlötte sűrű ködkárpitot ſzöve. —
A' néma hallgatás örzi e' barlangot,
És nem ereszt belé ſemmiféle hangot:
Ollykor, ha ide jut világunk' lármája,
Eggy fél rekedt hangot ád a' barlang' ſzája;
De az is olly zavart, olly lassú, és siket,
Hogy már kettő közűl nem hallhatd eggyiket.

Az örökös álom, a' halálnak bátyja
E' környékre hideg ſzárnyait botsátja.
Az avúlt régiség magát itt hízlalja,
A' mit a' ſzázadok ſzültek, ö fel falja:
Torka nagy, 's még nagyobb gyomrában a' verem,
Mellybe megy, valami a' világon terem;
Atzél fogak márvány ínyébe pengenek,
Minden elmúlandót rakásra örlenek.
Minthogy ez hely a' fényt épen nem ſzenvedi;
Az örök éjtől ſzött vastag ſzönyeg fedi.
Útja is mélly völgyben vagyon, 's tekervényes,
Igen omladékos, dudvás, ſzövevényes.
Nem vólt a' Labirint olly tévelygös régen,
Melly épült Krétába titkos mesterségen,
Dédal annyi ezer vakos fordúlatot
Ezer ösvényébe annak nem rakhatott;
Mint a' mennyi öszve-kevert tekervények
Között tétováznak ebben az ösvények:
Ténari öblei poklok' üregének
Olly kietlen ködbe tán nem kerengének;
A' millyen homályba úszik e' tartomány,
Hol hamar el téved maga a' tudomány.

Itt láttam Dugonits' lábainak nyomát,
Hogy' járta fel ezt a' régiség' Templomát.

Itt

It van páltzája is fel téve, 's lámpássa,
Hogy a' mit ö már itt látott, más is lássa.
Ezért érdemlette, hogy Hélikonhegyen
E' régi kövekből néki oszlop legyen.
Mellynek buzgó ſzívvel első talpot vetett
A' háládatosság 's hazai ſzeretet.
A' feledékenység' ſetét barlangjába
Szedett követ ezek rakták fel ſorjába.
Mellyet ſok tsókok közt a' hív emlékezet
Hálálo könnyekkel öszve tzémentezett.
'S akkor a' grátziák tsínosra faragták,
És reá a' ſzépség' mázzát böven rakták.
Eggy Babér-koszorút e' nagy Oszlop felett
Ölelö Kézzel tett az érdem 's tisztelet.

Mihelyt az Oszlophoz közelebb eshettem,
A' darab köveket rendre nézegettem.
Némellyik a' Trója' öszvetört falából
Vólt faragva Párosz' fejér márványjából.
Némellyeket köves ſziklájából raka
Bölts Ulisszesének a' ſovány Itaka.
Sokon vésve látszott a' Kolkisi házon
Argonautáival vitézkedö Jázon.
Karjeli köszálon vólt metszve Etele,
Etele, és kedves Etelkája vele.

Kún maradványok is közötte látszottak ,
Mellyeket Lászlónak a' Kúnnék hordottak.
Láttam még iszonyú nagyságú köveket,
Tíz ember is alig bírná fel ezeket,
Rettentők valának , mint a' miket maga
Herkules Abila' , 's Kálpénél faraga :
Tóldi állította ezeket magának,
De már a' mohoktól bé vonva valának.
Két ditső fzűz is vólt , Bátori , Matskási ,
A' mint mutatták a' kövek' Mohodzási.

Ezekből épiték az oszlopot ezek
A' Dugonits' hírét fel - épitő kezek.
Sok helyen a' kövön Árpád, Tokszus , Zoltán
Triumfált az idő' el - múlandó vóltán.
Sok ditső Öseink' nevei új fényben
Kezdettek ragyogni e' nagy épitményben.

Ezek között látszott a' Fő - tiszteletü
Dugonitsnak metszve néhány arany betü ,
Mellyet a' hív magyar kezek így metszének :
A' Haza. Dugonits. András'. nagy. nevének !
Szemét fok hazafi könnyekkel áztatta ,
Sok hév indúlatok buzogtak alatta.

Azok közt bennem is az öszve-olvadott
Szív fok háládatos könnyekre fakadott.

Tisz-

Tiszteltem, nagy Tudós! ennyi érdemedet,
'S hazafi tsókokkal értetvén tégedet
A' Magyarok' kegyes Istenét imádtam,
Hogy illy Magyar ſzívü hazámfiát láttam.
Áldjon is meg az ég, édes hazámfia!
Zengjen Duna, Tisza, 's minden Magyar' ſia.

Ezt kívántam néked; meg ne ſzólj ezekkel
A' te érdemidhez illetlen versekkel.
Én mint Temisztokles oszlopodnál sírtam,
És alá ez eggy pár ſorotskákat írtam:

(*) Szemléljétek. Késő. Unokánk'. Fiai.!
A'. Nagy. Dugonitsnak. A' Hív. Csokonai.!

FELVÍDÚLÁS.

Török nótára.

Búk bánatok, távozzatok
Előlem messze;
Hogy ſzívemet, víg kedvemet
Semmi ne epessze.
Fejemet nem töröm,
Jobb annál az öröm.
Kár híjjába, Bolondjába
Gyötreni ſzívemet;

A' si-

A' siralom, Aggodalom
Ekkép' el nem temet
Idején engemet.

Hát vígadok, Helyt nem adok
Már a' bánatnak:
Hoppot mondok! A' búk 's gondok
Nálam nem lakhatnak.
Örömmel múlatok,
Mikor múlathatok.
Ha hallik a' Víg muzsika,
Én is majd el járom,
A' vígságtól, Múlatságtól
Magam' el nem zárom.
Kitsiny az én károm! . .

EGGY KESERGŐ MAGYAR.

(*a' Mohátsi nótára.*)

Minden vígasság tőlem el távozott,
Vége minden örömemnek,
Szívem reményjében meg tsalatkozott,
Nintsen nyugta bús fejemnek.
Víg napim! el vesztetek,
Nem múlatok véletek,
Az öröm 's a' víg élet
Keserű ürömmé lett.

Éle-

Életemet ſok ezer gond terheli,
Lelkem a' búk között eped,
Bús ſzívem bánatokkal lévén teli
Már ezer ízekre reped.
Óh keserves bánatok!
Világra ti hoztatok,
A' bú nevelt engemet,
Sírba is a' bú temet.

A' FIGEFA és MONDOLAFA.

(*Baldi' meséji közül Olaszból.*)

„ Honnan esik az, hogy minden fák között, mellyek összel gyümöltsöt hoznak, tsak te nem virágzol tavasszal?" Ezt kérdte eggykor a' mondola a' figefától. — „Azért hogy úgy ne tégyek, felele a' figefa, mint te: te gyakran virágzol tavasszal, 's összel nem termessz."

Magad-fitogató ifjú! néked is ſzól ez a' figefa. . . .

SZITZÍLIA és NEPTÚN.

(*Baldi' meséji közül Olaszból.*)

Szitzília már eggy időben kérte Neptúnt azért, hogy ötet méltóztatná ismét Olasz országhoz ra gasz-

ragasztani. — „ Balgatag! hát nem tudod, hogy jobb kitsiny főnek lenni, mint nagy lábnak?" — E' vólt rá a' válasz.

Ezt a' mesét eggy fejér mentés gazda beſzéllte eggy paszamántos tselédnek.

A' MADÁR A' SZABADSÁGBA.

(*Roberti' meséji közül olaszból.*)

Semmivel ſem gondolván már
A' ſzabad berekbe,
Gyönyörködik eggy víg madár
Játékba, énekbe.

Ha virágos réteket lát,
'S talál híg kútfőre;
Tsattogtatja tarka ſzárnyát,
Fut mind a' kettőre.

Mindég ugrál, tsevegve zeng
Szabad társaságba,
Mérték nélkül örvend kereng
E' víg múlatságba.

Nem tartja meg ſe völgy, ſe hegy,
El merül a' jóba,
Eggyszer a' sürü zöldnek megy,
Akad a' hálóba.

Veri

Veri ſzárnyát 's imé nyakát
Ki ſzegi eggy legény :
Akkor, hogy ö bolond vólt hát,
Meg esméri ſzegény.

Mondják, hogy halálakor is
Nyögését hallatta,
'S hogy a' nyögés közbe Klóris'
Szép nevét jajgatta.

A' ſzabadságnál nints ſzebb kints
Úgy é, ifjak, vélünk ?
Igen, de károsabb sints,
Mihelyt vissza élünk. —

AZ EKHÓHOZ.

Panaszimat óhajtással
Kettöztetem, óh!
Jer az eget jajgatással
Kérni bús Ekhó!
Te vad havasok' köſziklája,
Te ſzomorú Ekhó' hazája,
Jajgass vissza reája!
Panaszimat óhajtással 's a' t.

EEGY

ÉNEK A' TAVASZHOZ.

Jer kies Tavasz! botsással
Éltető lehelletet,
Hogy kihalt mezőnkbe lással
Újra vídám életet.
Száz Zefir köszönti tsókkal
Rózsa színű lábadat,
A' kiomlott nártzisokkal
Bársonyozván útadat.
Száz Driás mond az hegyekbe
Néked áldó éneket,
Hármas Ekhó zeng ezekbe
Innepedre verseket.
Nyájasabb Etéziákkal
Nyílik a' nap' reggele,
Tölti édes balzsamával
Szűz virágidat tele.
Zengedeznek énekelve
Pándion' leányai,
Rajta víg örömbe telve
Zúgnak a' fák' gallyai.

DIÉTAI

MAGYAR MÚZSA.

IX.

ANGÉLIKA.

Eggy Szerenáta két Szakaszban.

Szerzette

Metasztázió Péter

Tsászári Poéta.

Fordíttatott Olaszból.

Közbeszólók.

Angélika.

Medóró.

Orlándó.

Likóris, pásztorleány, Tirzis' ſzeretője, az öreg Titirus' Leánya.

Titirus.

Tirzis, pásztorlegény, Likórisnak a' ſzeretője.

A' Játékhely eggy Múlatóháznak a' kertjében gondoltatik, Kámpániában, nem meszſze Párishoz.

ELSŐ SZAKASZ.

ANGÉLIKA, MEDÓRÓ, és TITIRUS.

Angélika.

Jöszte-ki a' háznak tömlötzéből, imádott Medóróm; ím e' zöldágak, ím e' gyenge fűvek és virágok között, hallgasd mint ſusog kellemetesen tzitzázván eggy ſzellötske, melly elsuhanván az illatozó növevényekről a' legkedvesebb ſpiritusokat kapkodja el; és zavart kerengésével a' ſok ezer illatokból eggy illatot tsinál. Jöszte, mert itt, a' hol a' Nappalnak tisztább ſúgárai ragyognak, ſokkal boldogabb 's nem olly alkalmatlan ſzállásod lészen.

Medóró.

Vezesd, a' hová néked tetszik, Angélika, Isten-asszonyom a' te hívedet; ám vidd oda ötet a' hol a' nappali ſúgárok el terítik a' kietlen mezőket, és a' mezítelen lakosnak tagjait meg feketítik: vidd ötet a' hideg Pólushoz, hol Akviló az Otzeán' ſós habjait örökös jéggel fagylalja: mert ha te ö véle vagy, egyebet nem keres, egyébbel nem gondol Medóró.

Titirus.

Igazgasd az én karomon, nemes ifjú, bátortalan lépésidet.

Medóró.

Tartsd, Titirus, tartsd jobb haszonra a' te ſzíves ſzolgálatodat. El bírhatja már az én ſebhetett oldalam a' több tagjaimnak terhét.

Angélika.

Jobb lesz mégis, kintsem, valamelly félre való helyen meg nyúgodnod.

Titirus.

Ott hol a' tiszta forrást kellemetes árnyékokkal bé fedik a' zöld babérok, alkalmatos nyúgvó helyet fog eggy kő ſzolgáltatni.

Angélika.

Itt ülly le, óh Medóró, és nyúgodj meg.

Medóró.

Nékem a' te akaratod törvényem.

Angélika.

Ugyan mondd meg nékem azonba, ſzívem, olly igen fájdalmas é az a' ſeb tenéked?

Medóró.

Nem, ſzép napom, nem; a' miólta te magad ama' hathatós füvekből kinyomott ned-

ves-

vességet elöször az én keserves sebemre olly kegyes szívvel kötötted, eggy szempillantásba el oszlott annak minden kínja. De, ha az én veszedelmemnek árra, és jutalma te vagy, jóltévö Istenasszonyom, azt a' kezet a' melly engemet meg sebesített, én tsókolni fogom.

Angélika.

Óh Medóró, Medóró, óh melly rosszúl fizeted te meg az én szívességemet! Én a' halálból ki ragadlak tégedet, tégedet nagyon szép, és még idétlen prédáját; 's te azokkal a' kedves napokkal, míg néked az életet vissza adom, az én szívemet tőlem el lopod.

Míg saját életed'
Adom vissza néked,
Óh Istenek, az alatt
Sebed szívembe szaladt,
Halavány ajjakodban
Lankadt abrázatodban
Megsebhetésemre
Ámor elrejtette
Dárdáját,
Fáklyáját.

Titirus.

Oh édes illyenképpen ſebesíttetni meg!

Medóró.

Többet ne, hallgass, ſzívem: hallgass, ha tsak a' felesleg való örömmel meg nem akarsz ölni engemet.

Angélika.

Titirus, ideje már, hogy te engemet a' ſzomszéd halomra vezess: haszontalan akkor ſzedni a' Diktamnust, mikor a' Nap Délre mégyen.

Titirus.

Kész vagyok a' te akaratodra.

Angélika.

Nemes ſzívű Pásztor, a' te kedves társaſágodért, a' te ſzíves gazdálkodásodért, és a' te hűségedért méltó jutalmat fogsz tőlem venni jövendőben.

Titirus.

Tenéked ſzolgálni elég jutalom. Az Erdőkben is vagynak, a' kik tudják a' magok' kötelességét.

Medóró.

Hát te el távozol én tőlem, te engem elhagysz?

Angé-

Angélika.

A' ſzerelem te hozzád köt, a' ſzerelem tetöled elválaszt, óh ſzép Tüzem, engemet; de mindenütt veled van mindég az én gondolatom; és ha ſzínte az én látásom ollykor a' te ábrázatodtól meg fosztatik is, te rólad beszélek, te rólad gondolkozom, és te általad élek.

Medóró.

Az ártatlan Gerlitze
Mikor Társát elveszti,
Magát mindég epeszti,
'S talám az eget vasnak
És Amort tirannusnak
Kiáltja énekében,
Panaszló keservében.
Igy sírok én
Nyögdétselvén
Hogy meg fosztja fényjétöl
Tekintetemet,
Ki ſzerelmes tüzétöl
Fel lobbantott engemet.

TITIRUS *egyedül.*

Óh a' mi ſzemeink előtt idegen és béláthatatlan titkai a' fátumnak! Szerentsés Medóró, a' kit az ég illy rejtek útakon vezet olly nagy ſzerentsére! Te rád nézve meg változtatják természeteket a' gyászosabb történetek, és az a' nyíl a' melly egyebet nem okozhatott vólna halálnál, ſegítöd néked eggy királyi ſzerentsére.

Bolond, a' ki azt várhatja;
Hogy az emberi ész
Az Ég' titkat béláthatja,
És abba tudós lész.
Mikor már legjobban véli,
Hogy a' jövendöt ſzemléli;
A' valótól gyakran
Legmesszebb akkor van.

LIKÓRIS, *és* TIRZIS.

Likóris.

Már ſzínte az égnek közepén ragyognak a' Napnak tüzesebb ſúgárai: már ſzinte királyi ſzéke körül mindenfelöl leborúlnak a' bikkfák' és babérok' árnyéki; még ſem jön Tirzis Likórisnak vígasztalására.

Kies

Kies árnyékotskák,
Kedves virágotskák,
Az én kedvesem
Szerelmesem
Ki mondja meg ugyan
Hol van, hol van?
Nyájas Zefir, hozzája
Repülvén légy postája,
Mond hogy jöjjön vissza,
Mond hogy adja vissza
Azt a' békeséget már,
Melly tőlem olly távol jár.

Tirzis.

Az én Pásztorleánykám ki mondja meg nékem, hová ment innen?

Likóris.

Tirzis, Tirzis, hol vagy, hová rejteztél?

Tirzis.

Tirzis akárhol van, veled van, Lelkem.

Likóris.

Hát miért jön vissza Tirzis illy ſoká Likórishoz?

Tirzis.

Az elsö virradáskor oda hagytam az én aklomat, és az én nyájamat, Linkó' gondvi-

felésére bízván : és mikor te hozzád jönnék azon a' rejtek úton, melly a' szomszéd berekben el van a' nap elöl árnyékozva, Tigrinó az én hűséges kutyám, melly soha az én oldalomtól se hegyen se tserén el nem válik, hírtelen tsak meg áll, és a' szövevényes haraszt körül kerengvén véletlen ugatásával siketíti vala az erdőt. Ugyan tsak meg akarám tudni mi dolog légyen az ; oda ugrom a' bokorhoz, 's hát tsudálkozással látom, hogy eggy kis medve - kölyök félelmesen búvik a' bokrok közé, és minekutánna sokáig mind haszontalan bajlódtam vólna, hogy kezembe kerithessem azt, végre tsak ugyan elfogtam, 's akkor meg kartzolta a' kezemet. Tedd le, mondám osztán néki, szerentsés kis vadatska, a' te természeti dühösségedet : a' szép Likórisénak kell néked lenni, ha meg nem veti Likóris az én ajándékimat.

Likóris.

Szerentsés, és én érettem kedves ragadomány ! azonba vedd el te én tőlem ezt a' fejér Jázminok' mesterséges ágátskáját : eggyenként fűztem fel sorjába eggy faragott kóróra ezeket, és még akkor is nedvesek valának a'

regge-

reggeli harmattól: vedd el, haladja meg a' te hűséged ezeknek fejérségét.

Tirzis.

Kedves és nemes ajándék, hasonló az én hűségemhez, és a' te ortzáidhoz.

Likóris.

Ah Tirzis, én mindég tartok a' te Szerelmedtől, a' te hűségedtől; ha tsak eggy fél pertzig vagyok is távol te tőled, azonnal azt mondja eggy kegyetlen gondolat, hogy te engem nem ſzeretsz, és nem vagy hív erántam.

Tirzis.

Ha vissza tér forrására
E' kristály víz valahára,
Akkor mond hogy nem ſzeretvén
Hűségtelen vagyok én.
Míg Tirzis, ki imád téged'
El felejtené ſzépséged',
Előbb el felejti már
Régi fészkét a' madár.

ORLANDÓ, *és a' Mondottak.*

Tsakugyan meg kaplak még, gyáva barbarus.

Likoris.

Fussunk, kedves Tirzisem!

Tirzis.

Segítsetek, óh Tsillagok!

Orlandó.

Álljatok meg, álljatok meg, ártatlan Pásztorok: az én dühösségem nem akarja a' ti békeségteket meg háborítani. Mondjátok meg nékem, nem láttátok é, hogy eggy ſzökevény vitéz vetödött vólna erre ez előtt kevéssel. Eggy fejér paripán ül, minden zabola nélkül; tüntöklő fegyver ſzerszámmal vagynak megterhelve tagjai, és borzas hajai; ſe dárda, ſe kard nála: Mandrikárdó a' neve.

Likóris.

Soha ſzememmel ſe láttam olly iszonyú vitézt.

Tirzis.

Én ſe hallottam ſoha fülemmel is ollyan nevet.

Orlandó.

A' ſzerentse nem mindég fogja ötet az Orlandó' haragja elől el rejteni. Hanem mondjátok

tok meg nékem, hogyhogy lehet ebbe a' magános erdőbe illy nemes és pompás lakóhely ?

Likóris.

A' másik Városban, a' melly ide nem igen messze van, eggy fő nemzetből való Nagyságos Úr lakik : ő, minthogy néhánykor itt szokta le vetkezni a' maga unalmas gondjait, azért rakatta itt ezt az épületet : az én Atyám, az ő ifjúi kívánságától vonattatván ott élt ő véle az ő virágzóbb esztendeiben ; de annakutánna okosabb lévén , 's kerülvén a' leseknek, és gyanakodásoknak ezen menedékhelyeit, az ő szülötte földére vissza tért, és most e' kies tanyának hűséges őrizője.

Orlandó.

Kellemetes és jószívű Pásztorleánykám, mennyire irígyli az én szívem a' ti szerentséteket !

Likóris.

Uram, ha lankadságodból 's izzadásodból meg akarsz frissülni e' mi házunkban, Likóris ajánl néked erre eggy szegény kínálást.

Orlandó.

Nagyon kedvesen fogom venni : valósággal az én természeti kívánságom óhajt eggy kevés nyúgodalmat.

Li-

Likóris.

Isten hozzád, kintsem Tirzis.

Tirzis.

Likóris istenhozzád.

Orlandó.

Kintsemtől távol 's egyedül
Nem találok nyúgalomra,
Mert eggy éles tör kinomra,
Óh egek, ſzívembe ül.
Ha félelmét Angélika
Meg nem fogja nyúgtatni,
Szerető ſzívem' mindenha
Így kell néki ſzaggatni.

MEDÓRÓ, 's azután ANGELIKA.

Medóró.

Nemes, és jóltermett ſzerelmes lelkek, ha van valaki közűletek, a' ki néhánykor ſzerentsétlen indúlatiban távol múlatott vólna az ő ſzép tüzétől, ugyan az Istenért mondja meg nékem, van é annál iszonyúbb és kegyetlenebb fájdalom, mint azt várni, és haszontalan várni. De - ha tsak kívánságom meg nem tsal, látom hogy jön valahára Angélika.

Angé-

Angélika.

Szép Medóróm, imhol vagyok, hogy újra egeltessem a' te tekintetedben az én tekinteltemet.

Medór.

Oh millyen gyönyörű vagy, most mikor a' fáradság és az útazás a' te ortzájidnak ſzép pirosságát ſzer felett meg nagyította! Oh melly rendesen elegyedik öszve kebelednek havával ortzádnak bársonyja! Hanem azonba hadd törüljem le ezzel a' gyólttsal néki indúlt izzadáſodnak meleg tseppetskéjit, a' ſzerelem' kedves zálogait.

Angélika.

Az a' mi néked tetszik az én tetszésem. Hanem hogy fáj néked a' te ſebed?

Medór.

Ha akkor, mikor te engemet magadtól meg fosztottál, ſzép bálványom, néki mérgeſedett é az én ſebem, 's nevekedett é az én fájdalmam: Amor mondja meg azt tenéked. De most mikor elvagyok fogva a' te tündöklésedtől, te a' ſzemlélésedből való gyönyörüségem el oszlatja az én fájdalmamat.

Ha

Ha hervadó levelével
A' virág kezd lankadni,
A' kegyes ég hűs vizével
Új életet ád néki.
Így Medóró' sínlődsége
Könnyebb néki ezerszer,
Ha Angélika' szépsége
Lett édes gyógyító szer.

Angélika.

Igenis, kedves Medoróm, már a' millyen az én ábrázatom, akár éktelen, akár deli is az, a' te számodra tartatik; és, ha ugyan a' jóltévő ég békével haza vezérel bennünket az én Atyám' házához, eggyütt fogod vélem bírni az én trónusomat, az én nyoszolyámat: imhol tenéked zálogúl az én jobb kezem.

Medóró.

Kellemetes, és kedves Kéz, a' melly az én kezemnél százszerte jobban szorítja szívemet. Te éretted — — De mitsoda idegen Vitéz jön felénk Likórissal eggyütt olly kevély és vad tekíntettel?

Angélika.

Vitéz! Mitsoda? Égek, mit látok! Fegyveréről, és tzímeréről, ez Orlandó. Óh beg alkalmatlan érkezés! *Me-*

DIÉTAI

MAGYAR MÚZSA.

(X.)

(*Folytatása az Angélika Szerentájának.*)

Medóró.

Orlandó ? Óh Egek !

Angélika.

Bújj el, itt közel tsak eggy ſzempillantásig, Medóró : tsak bízd rám' majd tudom én őtet ſzerelmetes és ámító tekíntetekkel 's nyájaskodásokkal tsalogatni.

Medóró.

Ah kintsem — —

Angélika.

Bújj el, és hallgass.

ORLANDÓ, LIKÓRIS, *és a' Mondottak.*

Angélika.

Orlandó, óh melly hijjába kerestelek mind ez ideig, be' jókor érkezel !

Orlandó.

Hogyhogy, óh ſzép Istenasszonyom, ebbe a' helybe? hogyhogy az én nyomodokimon; ha eggy kevéssel ez előtt az én, a' Szákripánte', és ezer több Nemes Vitézek' ſzerelmeit meg vetetted?

Likóris.

(Lám a' Városi Nimfák, akármelly ſzemérmesek és makatsok is, mennyi ſzeretöket tudnak magoknak keríteni!)

Angélika.

Óh melly rosszúl kémlelted ki, Orlandó, az én gondolatimat! Akkor nem vólt ideje nyilván-valóvá tenni a' mi ſzerelmünket.

Medóró.

(Azért hogy tettetés is ez az ő beszéde, mégis hasogatja ſzívemet.)

Orlandó.

De mikor a' forrásnál, a' hol egyedül találtalak tégedet — — —

Angélika.

Éhj tartsd, tartsd jobb időre a' te panaſzidat, és nyúgtasd meg terhétöl elfáradt homlokodat, ha engemet ſzeretsz, óh kedvesem.

Medóró.

(Jajnékem, nagyon ſokra megy.)

Or-

Orlandó.

Minthogy tenéked úgy tetszik, imhol engedek intésidnek.

Likóris.

(Be' kemény, de deli vadság!)

Angélika.

Óh kedves, óh méltoságos Homlok, a' mellyre van írva az én fátumom, óh ſárga hajak, mellyek az én ſzívemnek édes köteli vagytok.

Medóró.

(Angélika, Istenasszonyom, nagyon igazaknak látszanak a' te mondásid.)

Angélika.

(Hallgass.)

Medóró.

(Nem ſzólok, hanem — — —)

Angélika.

(Hallgass, ha akarsz.)

Orlandó.

Egyedül tsak te érted fedezem pántzéllal az én mellyemet, és tsak a' te óltalmadért fegyverkezik fel karddal az én jobbkezem, és az én ſzívem bátorsággal, óh kedvesem.

Angélika.

Melly víg lennék, ha a' mi lelkeinket egyenlő kötés, egyenlő lántz ſzorítaná eggybe.

Medóró.

(Jobb el menni, mint illy gyötrelmet ki állani.)

Angélika.

Állhatatos és hív
Széléig koporsómnak
(De ám tsak Medórómnak)
Fog lenni ez a' ſzív.
Mint a' ſast a' Nap' fényjétől,
Úgy kedvesem' ſzép tüzétől
Kívánságom' ſemmi
El nem tudja venni.

Orlandó.

Soha ſem vólt ennél ſzerentsésebb napom.

Likóris.

Ez a' kies hajlék, Uram, te reád vár, és elfáradt óldaladat édes nyúgodalommal kínálja.

Orlandó.

Én többé azzal nem gondolok.

Angélika.

Nem, nem; eredj, mert én addig a' ſzép Likórissal a' közel lévő forrásra megyek fördeni,

deni, 's azután jobban meg értetem veled az én érzésimet.

Orlandó.

Mennyivel örömestebb mennék el véled!

Menj, ſzerentsés folyamat,
Menj kevélyen a' tengerre:
Óh ha véled ſorsomat
El tserélhetném eggyszerre!
Ah most mindjárt benned
Az a' ſzép kép fered,
Mellyben életem' 's halálom'
Egész forgását találom.

Likóris.

'S így tudják tehát a' városokban a' ſzeretőket tsalogatni.

Angélika.

Eggyűgyűtske Likóris, ſzeretsz, és a' ſzeretés' mesterségét illy kevéssé érted? Tanúld-meg előbb a' tsalogatást, tanúld meg.

Likóris.

Nem tudom, miként lehessen
Nyájaskodni, 's nem ſzeretni,
Nem tudom, miként lehessen
Sóhajtni, 's könnyet pergetni.

Mikor a' ſzív ül
Szerelem nélkül.
Al-ſzerelmet miként tudok
Szólni tsábító nyelvvel,
Ha ſzívem ſzerelemmel
Nem bír, és tsak hazudok.

ANGÉLIKA, és MEDÓRÓ.

Angélika.

Jöszte ki, jöszte, Medóró, hová bújtál?

Medóró.

Kintsem véled vagyok, ha ugyan ſzabad Medórónak, hogy téged kíntsének nevezzen.

Angélika.

'S ugyan honnan támadhat ſzívedben illy ſzörnyű félelem?

Medóró.

Ah mert Orlándó előtt tántorog a' te indúlatod.

Angélika.

Nem mondtam meg néked, hogy ötet tsak ámítom.

Medóró.

De azért hogy ámítás, az a' nyájaskodó beszéd, Medóró előtt nagyon hasonlónak látſzik a' valódihoz.

An-

Angélika. Ha mondod, hogy hitetlen
Vagyok, 's nem úgy nézsz mint hívet,
Meg sértesz eggy igaz szívet
Háládatlan vagy.

Medóró. Ha nem szeretsz kegyetlen,
'S tsak színelve játszasz hívet,
El árúlsz eggy igaz szívet,
Háládatlan vagy.

2 - *en.* Bár meg vetel: szünetlen
Foglak én szeretni még-is;
'S bennem eggy szikra hüség is
Hozzád meg nem fagy.

MÁSODIK SZAKASZ.

LIKÓRIS, és MEDÓRÓ.

Likóris.

'S tehát hogy Medórónak szerentsés szerelmeit Orlandó meg ne háborítsa, hüségtelen légyen az ő Pásztorához Likóris?

Medóró.

Hát hüségtelenségnek nevezed te, hogy tréfából eggy ártatlan indúlatot tettess?

Likóris.

Az a' lélek, melly én bennem lakozik, még tréfából sem tud lenni hűségtelen.

Medóró.

Hallgass, Likóris, és az illy durva érzéseket hagyd ollyan nimfának, a' ki nem bír olly nemes szívvel és szépséggel mint te: mert illyen módon szeretni, parasztságnak 's nem hűségnek lehet mondani.

Likóris.

Botsáss-meg nékem, Medóró; én nem tudtam, hogy a' nemes szívűségre meg kívántatna ollykor tsalárdnak is lenni. Hanem, minthogy már a' nemes-szívűséget ezen az árron vásárolhatni, mondd meg nékem, mit tsináljak, hogy Orlandó az én szerelmemet meg ne vesse; 's én is majd igyekezek nemes szívűvé tenni magamat.

Medóró.

Angélika eléggé meg tanított arra, mint kelljen ámítani a' szájjal és szemekkel. Mondd néki, hogy gerjedezel, hogy égsz, hogy ha távol vagy tőle nints nyúgodalmad. Mondd, hogy szíves indúlatját óhajtod; sóhajts, és elegyíts közé néhány könnyetskéknek szerelmetes jegyeit.

Likó-

Likóris.

Sírni ?

Medóró.

Ah te nem tudod, mennyit tehet eggy ſzép Asszonynak sírása.

Ha ſzeme sírástól nedves,
Fényje ſokkal inkább kedves,
'S mint a' felhök között a' Nap,
Kedveltetöbb ragyogást kap.
Ennek hulló tseppjeiben
Mártja Ámor nyilait,
És kellemes tüzeiben
Gyúlytja alvó fáklyáit.

Likóris.

Imhol jön hozzánk Orlándó.

Medóró.

Most van ideje, hogy mind eggy ſzálig munkába vedd a' mit mondottam tenéked.

Likóris.

Már is érzem pirúlni az én ortzámat.

ORLANDÓ, LIKÓRIS, *és továbbat* TIRZIS.

Orlándó.

Gyönyörű Likóris, 's hát miért nints véled Angélika? hol múlat ő?

Likóris.

Én őtet épen most hagytam ama' higgadt tónak partjánál, a' melly az ő tsendes vizeit a' mirtusok' völgyében eggyesíti. Fillis az én társam, ottan a' hal-horgászásra tanítja ötet.

Orlándó.

Ha nem ſajnálod, menjünk, keressük fel ötet.

Tirzis.

(Orlándóval Likóris! Halljuk mit mond.)

Likóris.

Nem; mert mikor el váltam tőle, azt mondotta, hogy tűstént hozzád jön. Az út kétfelé jár, 's talám e' miatt nem is akadhatnánk reá: az alatt várjuk meg itt ötet: mert bizonnyal el fog jöni: te előtted talám olly únalmas Likóris, hogy nem lehetsz vele eggy ſzempillantásig?

Orlándó.

Sőt inkább kedves vagy előttem.

Tirzis.

Tirzis.

(Egek , mit hallok !)

Likóris.

Igenis , — — (mit mondjak már ?) te mindég a' városi ſzerelmekhez ſzokván, talám illy alatsonyra nézni ſem hívánsz ?

Tirzis.

(Hitetlen !)

Orlándó.

Én nem értem a' te ſzavaidat.

Likóris.

Valósággal én meg értenélek tégedet, ha nékem ſzerelmesen beszéllenél. Ah te nem gondolsz ezekkel az erdei , és pásztori ſzerelmekkel.

Orlándó.

Talám játszani akar velem Likóris.

Tirzis.

(Mitsoda gyötrelem !)

Likóris.

Én nem játszom. Te játszol igazán az én fájdalmammal , és osztán , ámbár látod is az én ſzerelmemet , vagy nem gondolsz azzal , vagy tettetödöl , vagy nem érted azt meg.

Tirzis.

('S én ezt hallom , és nem halok meg !

Likóris.

Hanem hallod, Orlandó, hallod. Te, azt én meg engedem, eggy ollyan nimfára találtál, a' ki én nálam gyönyörüebb és nemesebb, a' ki jobban tudja haját fel piperézni, a' ki jobban beszéll, és édesebben forgatja az ö eleven és ketsegtetö ſzemeit; de azt ne is reményld, hogy ö nálam hüségesebb légyen.

Orlándó.

Az én ſzép ellenségem
Légyen vad, légyen kegyetlen,
Háládatlan, és hitetlen;
Még is tetszik énnékem.
Majd ha vissza tér lelkembe
Régi ſzabadságom,
Hívséged felöl ſzemembe'
Akkor ſzólj, nem bánom.

TIRZIS, és LIKÓRIS.

Tirzis.

A' ſzép Likóris elött, az erdöket meg-vetö, a' vitézeket ſzeretö Likóris elött, a' homályos, és meg-vetett Tirzis, az a' ſzegény Pásztorlegényke alázatosan le borúl.

Likó-

Likóris.

Tirzisnek is jól esik az én gyalázatomat ekként meg újítani ?

Tirzis.

Sőt inkább kedves vagy előttem.

Likóris.

Tehát ha kedves vagyok előtted , hogy' gyönyörködhetsz az én gyalázatomba , 's hogy' türheted azt, Tirzisem ?

Tirzis.

Én nem értem a' te ſzavaidat.

Likóris.

Mitsoda ! Te nem értesz engemet ? Ah mert a' te ſzíved új lángoknak és ſzerelmeknek lett ſzállása.

Tirzis.

Talám játszani akar velem Likóris ?

Likóris.

Tirzis, hallgass - meg , hová futsz ? Állj meg tsak eggy ſzempillantásig. Azután mondd, ha mondhatod, hogy én álnok vagyok.

Tirzis.

Eredj ſzeretni a' vitézeket, hagyj nékem békét.

Nem használ már ſóhajtozni ,
Nem használ már ſiránkozni ,
Nem

Nem tiéd többé Tirzis,
Hívségtelen Likóris!
Új ſzerelmednek örülj hát:
Tirzis is talál más Nimfát,
Ha nálad nem ſzebbet,
Leg-alább hívebbet.

ANGÉLIKA, LIKÓRIS.

Angélika.

Miért látlak tégedet, ſzép Likóris, ollyan ſzomorúan és búslakodva?

Likóris.

Menj, Angélika, menj; keress más Nimfát, a' kit ſzerentsésebben taníthass a' te oktatásidra.

Angélika.

Miért beszéllsz te ekképen? Talám meg vetette Orlándó a' te ſzerelmedet?

Likóris.

Még az kevés vólna, mert az nékem nem ſokat tesz; de Tirzis, óh Istenem, meg értette 's valónak tartja az én ſzerelmemet, és meg boszankodván azt mondotta nékem: Eredj ſzeretni a' vitézeket, hagyj nékem békét.

Angélika.

Hát ezen aggódol, óh eggyűgyű?

Likó-

Likóris.

Te én velem tsak játékot üzöl: én el vesztem Tirzist, és Orlándót meg nem nyerem.

Angélika.

Ha Orlándót meg nem nyered, Tirzist el nem fogod veszteni. Te talám azt gondolod, hogy eggy véletlen bosszankodás ki ſzaggathatja a' ſzívből a' régi indúlatot? Tsalatkozol; még néha-néha mesterséggel is kell mutatnod, hogy te ötet nem ſzereted: mert ha Tirzis nagyon bátorságos prédájának tart tégedet, más felé fogja ſzívét fordítani. Az a' vadász, a' ki a' nyúlat törében tartja, többé azzal nem gondol, és tsak az után siet, a' mellyik fut ö elöle.

Likóris.

Azonba én síránkozok, 's az én Pásztorom nem jön vissza.

Angélika.

De mikor majd meg látod, hogy a' te kedves Tirzised meg engesztelödve tér hozzád, elfogod az elmúlt fájdalmat felejteni.

Eggy vígyázó hajós, ki látta a' halált,
Hogy ſárga ortzával a' habokra ki ſzállt,
Es a' haragos méllységben,
Hánykódott ezer ſzörnyüségben:

Gaz-

Gazdag gályájával ha a' révpartra ér,
El felejti veszedelmét,
'S le tévén minden félelmét
Tsendes szél' fújtára
A' tenger' hátára
Újra ki szállani mér.

Likóris.

Ezek a' te illy különös szerető intéseid rám nézve semmit sem használnak.

Angélika.

Tsináld azt, a' mi néked tetszik, meg tudod még saját tapasztalásod után. De én hijjába vesztegetem véled az órákat: és már látom, hogy a' nap pirosítja a' nyúgoti tengermellyéket. A' jövő éjtszakán, a' setétségnek kedvezésével el akarok szökni Orlándó elöl. Az alatt, óh kedvesem, annak hamarábbi elvégezésére menjünk, a' mi szükséges lészen.

Likóris.

Igen: de ha Orlándó meg találja tudni a' te szökésedet, 's utól talál érni, hogy fog akkor Angélikával és Medóróval bánni?

Angé-

DIÉTAI
MAGYAR MÚZSA.

(XI.)

(Folytatása az Angélika Serenátának.)

Angélika.

Haszontalan félelem. Medórót ſoha ſem látta, és a' pásztori köntös alatt meg ſem esmérheti valami jegyről ötet. Én pedig, ezen gyürű' ſegítsége által, a' melly engemet máſok' ſzeme előtt láthatatlanná tesz, könnyen el futhatok az ő látása elöl.

Likóris.

Tehát már minket el hagysz, 's nem foglak többé látni tégedet?

Angélika.

Ki tudja, hogy valamikor a' jóltévő ég nem vét, nem eggyesít é öszve bennünket? addig is vedd el tőlem ajándékba ezt az én bal karomat ékesítő arany lántzot: ebben leg óltsóbb a' kínts; nézd-meg tsak, melly mesterſéges kézzel rakta a' tanúlt ötvös az aranyba a' köveket; úgy hogy alig külömböztetheted meg, vallyon a' mesterség ſzötte é azokat

eggybe, vagy a' természet. Azután nézd tsak sorjába e' gazdag értznek apró darabjait, melly parányi szemekkel vagynak öszve-kötve; úgy tsinálnak eggy karikát, a' melly mint ha selyem pántlika vólna, hajlós és erös.

Likóris.

Eggy illyen ajándék inkább eggyező a' te nagyságoddal, mint az én érdememmel.

Angélika.

Ha valaha ismét vissza tér Angélika az ö házájába, nagyobb jutalmát fogod akkor venni a' te hüségednek. Most rajta, nints többé ideje, hogy beszélléssel töltsük az idöt: Medóró vár minket régen abba a' rejtek barlangba. Menjünk.

Likóris.

Menj el. Likóris tüstént veled lészen.

LIKÓRIS *egyedül.*

Ez az a' gyalázatos értz, a' mellyről beszéllvén eggykor az Atyám, ezt mondotta: kerüld, óh Likóris, ennek tsalárd ragyogását. Ez a' lesekkel, és a' háborúkkal eggyhasi; ez az ártatlan indúlatoknak betstelen árra: és a' házasoknak nyoszolyájik e' miatt lettek gya-

kor-

korta borzasztó stzénákká. Boldog vagyok és ſzerentsés, hogy véle az én tagjaimat fel piperézni, és az én karomat körül keríteni nem kívánom. Ama' tiszta vizetskék, amaz eggyügyü virágotskák, a' mellyekkel engemet a' rét és a' patakotska kínál, azok nékem ékességek, azok az én kíntseim.

Ha vak homály borítja
A' nap' tiszta fényjét;
Az éj' sürü kárpítja
Rám nézve nem ſetét.
Ha a' hajnal végtére
Egünkre ki lép,
Rám nézve ſzép fejére
Mindég inkább ſzép.

ORLANDÓ és TITIRUS.

Orlándó.

Tehát Angélika ſzerelmes?

Titirus.

Szerelmes.

Orlándó.

És az a' Medóró, a' kiről ſzólasz, az az ő ſzerelmének a' tárgya?

Titirus.

Az.

Orlandó.

Én azt nem hiszem.

Titirus.

Ha abba nem hiszel az én ſzámnak, hidj ſaját ſzemeidnek : itten körül eggy fa-törzsök sints , a' mellybe tulajdon kezeikkel bé vésve ne látszanának ezek a' betük : Vídám élő fák, zöld füvek, és tiszta vizek, tinéktek köszönik az ő nyúgodalmakat Angélika és Medóró ſzeretők, és mátkák !

Orlandó.

De miként mehetett eggy két ſzempillantásban annyira az a' véletlen ſzerelem ?

Titirus.

Még Tzintia nem tsonkította meg kétszer az ő éjjeli fényjét, hogy én az erdőn által keresvén eggy üszőmet, a' melly már harmadnap ólta a' tsordán kívül bolyongott minden őrizet nélkül, hallom, hogy a' Király Kisaszſzony nagy fel ſzóval kiált engemet magához, 's meg látom Medórót, hogy vérével a' földet bé festette, és már haló félben vólt. Ő bizonyos füvekből ki nyomta a' nedvességet, úgy hogy attól a' létől vissza nyerte a' vitéz ſaját

eleven-

elevenségét, és az én lovamon ebbe a' házba jött. Itt a' nemeslelkű orvosné ſoha ſem akart ſemmi más kezet annak beteg óldalához botsátani. Utóljára mikor már látszott, hogy a' Medóró' ortzájára kezd a' kellemetes pirosság vissza térni, akkor az ő ſzíves ſzánakozása osztán ſzerelemmé vált. Ehez képest ötet férjének óhajtotta, és magát 's a' maga jobb kezét bé adta néki hűségének, és ſaját országának zálogáúl.

Orlandó.

'S te igazat beszéllsz nékem?

Titirus.

Ez a' ſzerelem esméretes ezen erdőkben még a' kövek előtt is.

Orlandó.

Leg hitetlenebb leány, hűségtelen lélek: ezek hát azok a' gyenge érzések, a' mellyeket előbb nékem esküdtél? Illyen módon jutalmaztatod hát meg az én felséges Tropéumimat, a' mellyeket tsupán tsak te éretted hagytam el Indiában, Médiában, Tatár orſzágban? Tsak menj, fussál a' hová tetszik, keresd fel a' kietlen tengernek rejtek üregjeit, vagy vond magadat a' földnek közép pontjá-

ba ; akár hová mégy , nem fogsz , mert bizony nem fogsz találni ollyan fellengős, vagy ollyan mélységes zugot , a' melly az én haragom , az én dühösségem elől el rejtsen tégedet. Meg kaplak , kegyetlen , ſzemed előtt ſzaggatom ſzéllyel az én gyönyörködésimnek gyalázatos bitangolóját ; és útálatos dögtestét még azon reszketve hagyom prédául a' hollóknak : és ő néki , ha talám ſebessebben fog az árnyékok' tartományja felé ügetni , társává fog téged tenni az én bosszúállásom,

Az érzi meg méllyen kegyetlenségemet,
A' ki kegyetlenül meg vetett engemet;
'S mérges kezem közül maga
A' könyörgő
A' mennydörgő
Ég is ki nem ragadja.

TITIRUS *egyedül.*

Mindég okosabb hallgatni. Most is lám millyen vígyázatlanúl ſzólottam ! De ki hitte vólna , hogy Orlándó ſzeresse Angélikát ? Lám mitsoda ſzörnyű indúlatoknak atyja a' ſzerelem ! Tapasztalatlan fiatalkák , kik játszatok az ő nyilaival , az ő tüzeivel , ti még nem

tudjá-

tudjátok, miként bánik Ámor az ő jobbágyival. Fussatok, ah igen is fussatok ama' ketsegtető tekíntetektől, ama' tsalfa indúlatoktól. Titeket azokba a' hajfürtökbe rab-bilintsek várnak, és azokba a' ſzemekbe vagy rabság vagy halál.

Ne kívánjon ſzerelmes lenni,
Édes kínt magára venni,
A' kit még ſemmi tör
Szívébe nem gyötör.
Majd hijjába ſóhajtgattok,
Mikor nem ſzabadúlhattok
Abból, a' mi tör.

LIKÓRIS, és TIRZIS.

Tirzis.

Isten hozzád, Likóris, Isten hozzád, hadd menjek én most oda, a' hol engemet vár Medóró az ő Angélikájával.

Likóris.

Óh Istenem, te el mégy: 's nem ſzánsz engem itt hagyni?

Tirzis.

Ah vallyon ſajnállak é, azt egyedül te tudod, kedvesem; de nem ſoká fogok én ott

késni: tsak az erdőből vezessem ki a' ſzökevény ſzeretőket, virradtakor a' ſzép Likórishoz vissza jövök.

Likóris.

Ah ne bosszantsd, kíntsem, többé illyen gyanakodásokkal az én hűségemet.

Tirzis.

Én örömest nem félnék, de te nagyon kellemetes ſzép vagy, én meg nagyon ſzeretö.

Likóris.

Leg alább, míg a' ſzerentse távol vét tölem, hidd addig, hogy ſzeretlek.

Tirzis.

Egyeben a' te ábrázatodon kívül, ſe közel ſe távol, nem útaznak az én gondolatim.

Lábam most távol megy, kintsem,
Kedves tekíntetedtől,
De azért lelkem ſoha ſem
Válhatik el lelkedtől.
Ennek minden tiszteit
Bé tölti ſzívembe itt
Indúlatom, reménységem,
És kellemetes hűségem.

ANGÉ-

ANGÉLIKA, és MEDÓRÓ.

Angélika.

Fussunk, ſzép bálványom, az Orlándó' haragja elöl: ebbe a' borzasztó éjbe el rejt minket Ámor, és ebbe lesz kalaúzunk.

Medóró.

Fussunk a' hová néked tetszik, gyönyörü fényem: mert a' tsendes éj, és a' homályos tserék nem tsinálhatnak én bennem borzadást, ha te véled vagyok.

Angélika.

Ez a' tzondor köntös, a' mellyben eggyügyübben és ékesebben tündöklik a' te tekinteted, talám gyenge oldalodnak kellemetlen tereh. De tűrd el azt, kintsem, tűrd el, és ezt az alkalmatlan nyűgöt áldozd fel a' te bátorſágba lételednek, az én nyúgodalmomnak.

Medóró.

Nagyon tsekély próbája az, óh kedvesem, a' mit nékem parantsolsz, az én ſzerelmemnek. Mondd nékem hogy, a' mezítelen fegyvereknek rettenthetetlenül vessem elejekbe az én mellyemet, mondd hogy kész akartva tegyem ki magamat áldozatúl a' fenevadak' dühösségének,

gének, mondd nékem, hogy haljak meg: mert ha te parantsolod azt nékem, kedves fog lenni elöttem a' halál.

Angélika.

Isten mentsen meg tsak a' meggondolásától is az illyen rettentő dolognak; kívánom, hogy te élj, de hogy érettem élj. Nem látod az eget, melly szívesen mosolyog a' mi szerelmünkre? Imé a' habok közül ki búván a' fejér hóld meg világítja rezgő sugárival az eget, 's végre az erdőnek szövevényes galyjain bújkálva általhatván felénk jön, hogy bizonytalan lépésinket igazgassa.

Medór.

Ha az ő nyájas ortzájának fényjét bé nem fogja valamelly alkalmatlan köd, az ő nedves világával édes kísérője fog lenni a' mi bújdosásinknak.

Te a' setétellő
Árnyékot kedvellő
Szép Istenasszony, jöjj fel;
Ez sok veszedelmet
Kerülő szerelmet
Vezesd tiszta fényeddel.

Tün-

Tündökölj az égbe
Egész fényességbe,
És azt köd ne fogja el,
Mint mikor ingetlen
Játszál esméretlen
Pásztorod' szépségével.

Angélika.

Menjünk, Medóró, menjünk; magad tudod, hogy betsesek mi ránk nézve a' szempillantások, 's te énnékem olly kedves vagy, hogy én féltem magamat. Minden árnyéknak látására mintha valamelly fenevadat szemlélnék ki jönni az erdöből; vagy mintha Orlándó ütne te reád, és téged, lelkem el szakasztana én tölem. 'S bár egyébtöl nem félek is, félek attól, ne talám maga a' levegö minden ágon egy-egy elállóját rejtegeti az én bálványomnak.

Medóró.

Hanem Tirzist még sem látom, 's pedig ha ö el nem jön, ki fogja nékünk az esméretlen útat meg mutatni?

Angélika.

Lassan menjünk, hogy el érjen bennünket, meg lehet, hogy ö minket meg elözvén

annál

annál a' forrásnál vár, melly a' repkény halomról tsergedez le felé.

Medóró.

Tehát Isten hozzátok kedves erdők; rám nézve boldog erdők: most hogy el hagylak titeket, millyen belső fájdalmat érez az én ſzívem!

Angélika.

Szerentsés barlangok Isten hozzátok; nem, mert bizony nem vethetem én felétek ſzárazon az én ſzemeimet. Ti bennetek akarták az Istenek, hogy ſzármazzon az én ſzerelmem: leg alább hát tartsátok meg üreges kebeletekben azokkal a' betükkel, a' mellyeket ſaját kezém vésett a' ti köveitekben, az én ſzerelmemnek emlékezetit.

Én azt mondom a' barlangnak, Isten hozzád,
De annak meg kondúlt gyomra,
Úgy hallom, hogy siralmomra
Vissza megint hármas Isten-hozzádot ád,
Sóhajtok, 's a' fákról újabb ſóhajtással
Térül vissza Zefír gyakor fordúlással.

ORLANDÓ *egyedül.*

Hol vagyok? Ki visz engemet? Ezek, a' mellyeket én mérészűl tapodok, az Avernusnak torkolatjai é, vagy a' tsillagok? Ezek a' lármás fergetegek, a' mellyek körűlöttem keringenek, nem az Otzeán' halálos leányi é? Igen, igen, az Otzeán' habjai ezek. Ní az Eufrates és Tigris, melly félelmesen és tűnyán állapodik meg az én dühösségem előtt! — Óh Isten, mitsoda ſzó, óh Isten mitsoda folytogató hangzatok! Angélika, és Medóró ſzeretők és mátkák. — Istenek, barbarus Istenek! Angélika, hol van, miért rejti el magát? Adjátok vissza ötet Orlándónak, vagy én meg bosszankodván eggy tsapásommal az eget ſarkából ki buktatom. Öszve forgatom annak minden kerekségeit, a' világból eggy ſzéllyelhányt omladékot tsinálok, meg fosztom futásoktól a' tsillagokat, és a' napnak ki tépem minden ſúgárait.— Boldogtalan, mit mondtam? Nyomorúlt fejem, mit gondoltam? Az ég ellen! az Istenek ellen! Karomat! kardomat! Kegyetlen ſzerelem, háládatlan leány, és bolond Orlándó! Ugyan hagyjatok békével, mit kívántok tőlem, gonosz tsillagzatok? Ah igen is, jól értelek

telek benneteket, azok a' vérengző mennyköVek, azok a' ſzerentsétlen Üstökösök, az ég' haragjának kegyetlen hírmondói. Menjetek el, én az ő haragjának tellyesítője lészek. Kívánja hogy én ki tekerjem torkomból a' nyelvemet? Vagy hogy én fegyveremmel nyissak útat az én fájdalmas lelkemnek? Azt örömmel véghez viszem. Óhajtja hogy én meg haljak? Orlándó meg fog halni. Elég ez néktek?

Mit kívántok életemben,
Rémítő tsillagok, tőlem?
Mi több ha már mellyemben
A' poklokat érzem? — —

De mitsoda jóltévő tsillagzat tündöklik én reám az éj' borzasztó homályjába? Ki adja vissza nékem a' békeséget? Ah igen is, te vagy ſzívem Angélika: de te rettegsz? jöszte, jöszte, hová futsz? Többé reád, kedvesem, nem bosszankodom; Jöszte, jöszte vissza, ſzeress ismét engemet, 's meg botsátok tenéked.

Ti gyengéded ſzellettek,
Mellyek fúvtok körültem,
Hallgassatok, ſzűnjetek,
Jön már vissza kedvesem.

ÚTRAVALÓ A' MÚZSÁHOZ.

Múzsa! meg ſzűnt a' Diéta:
Szűnni kell már néked is.
Tán ha a' Magyar Poéta
Nyér jutalmat, — nyersz te is.

Foglalatja.

	Levél
Az estve - - - -	7
Zsugori Uram - - -	9
A' ſzínesség - - -	11
A' ſzerentse - - -	12
Asztali Dal - - -	14
A' ſzépség - - -	16
Egy Orvosnak sírverse - -	16
A' mostani háborúba vitézkedő Magyarokhoz	17
Rút ábrázat és ſzép ész - -	21
A' Rózsa - - - -	24
Az Ősz - - - -	27
Serkentése a' Múzsának - -	29
Miért ne innánk? - - -	31
Hívása a' Múzsának - -	32
A' Magyar Gavallér - -	33

Ma-

Magyar! Hajnal hasad! - - 35
A' Nyár - - - - 36
A' tengeri háború - - - 39
A' Viola - - - - 45
A' rövid nap 's hosszú éj - - 47
A' matska és a' fajt - - 48
A' hír - - - - 49
Az Ősz - - - - 51
A' Tél - - - - 54
Látás - - - - 58
Hány a' grátzia? - - - 64
Az 1791-diki Diéta - - 65
A' Vizital - - - 104
A' kevély - - - 108
Barátságos bútsúvétel - - 109
A' földindulás - - - 111
A' bükkal küszködő - - 112
A' had - - - - 113
Az én vagyonom - - - 114
A' Dugonits' oszlopa - - 117
Fel-vidúlás - - - 123
Eggy kesergő Magyar - - 124
A' Figefa és Mondolafa - - 125
Szitzília és Neptún - - 125
A' Madár a' szabadságba - - 126
Az Ekhóhoz - - - 127
Ének a' Tavaszhoz - - - 128
Angélika. Eggy Szerenáta - - 129

DEBRECENI EGYETEMI KÖNYVTÁR
Lelt.
331-1956

768527

758627

158527

758527